

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER

ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART

UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

14^E JAARGANG

WOENSDAG 19 JUNI 1929

No. 703

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.

ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.

COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.

Assistent-Redacteur: H. M. H. A. van der Valk.

Secretariaat: Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.

Telefoon Nr. 3000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonnees, leden en donateurs kosteloos, voor zover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruigeplaatweg.

Advertenties f 9,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en giro-rekening No. 6729.

18 JUNI 1929.

Over de afgelopen week valt er slechts weinig over de geldmarkt te melden. De eerste dagen bleef de toestand ongewijzigd; call noteerde 5 à 5½ pCt. Vrijdag 11. viel er aanvankelijk eenige verruiming waar te nemen en werd er op 4% pCt. afgedaan. Toen echter van Regeeringswege een gedeelte van het uitgezette callgeld werd aangezegd, liep de notering op tot 5½ pCt.; het slot was weder 5 à 5½ pCt. Privaat-disconto onveranderd 5½—5⁹/₁₆ pCt.; stemming lusteloos bij gebrek aan zaken. Prolongatie 5½—5—5½ pCt.

* * *

De binnenlandsche uitzettingen van De Nederlandsche Bank geven wederom een vrij belangrijken teruggang te zien. De post binnenlandsche wissels daalde met f 9.7 miljoen. De beleeningen blijken met f 9 miljoen te zijn teruggegaan.

De goudvoorraad der Bank verminderde met f 100.000. De zilvervoorraad vertoont een stijging van een kleine f 200.000. De post papier op het buitenland en de diverse rekeningen op de actiefzijde der balans stegen met resp. f 600.000 en f 3.2 miljoen.

De biljettencirculatie geeft een vermindering van f 15.4 miljoen te zien. Het tegoed van het Rijk blijkt met f 1.9 miljoen te zijn toegenomen. De rekening-courant-saldi van anderen daalden met f 1.6 miljoen.

Het beschikbaar metaalsaldo bedraagt f 6.1 miljoen meer dan verleden week. Het dekkingspercentage is nagenoeg 57.

* * *

De wisselmarkt is zonder bijzonderheden verlopen. Er ging niet veel om; de koersen voor de hoofddeviezen liepen eerst iets terug, maar eindigden de week toch iets beter: 12.07%—12.07¼—12.07⁷/₁₆, 2.4905—2.4897½—2.4909. Alleen voor de Marken viel een grotere schommeling waar te nemen. Van 59.39 liep de koers op 59.31 terug. Deze baisse werd veroorzaakt door deviezenaankopen van den Reparatie Agent; zoodra deze met koopen ophield, verbeterde de koers snel, slot 59.41. De andere deviezen varieerden in sympathie met de leidende wissels. Peseta's werden de geheele week op hetzelfde niveau gehandhaafd, maar sloten iets lager op 35.45.

LONDEN, 17 JUNI 1929.

Met uitzondering van Donderdag, toen een der Clearing Banks groote bedragen aan de markt ontrok, bleef geld ook verleden week nog vrij overvloedig. Het duurt ditmaal dus blijkbaar langer eer het Juni coupongeld geabsorbeerd is in beleggingstransacties etc. Toch bleek uit den bankstaat van Donderdag, dat het saldo der bankiers belangrijk is gedaald, zoodat tot het einde der maand zich wel meerdere vraag naar geld bij kleiner aanbod zal openbaren.

Disconto bleef de geheele week op 5¼—5⁹/₁₆ genoteerd voor prima 3-maands bankaccepten, maar het meerendeel der transacties werd afgesloten op een basis van 5⁹/₁₆. Heden is disconto nog iets vaster op 5⁹/₁₆.

De discontomarkt kan natuurlijk niet uit het oog verliezen, dat zoowel New York als Berlijn op de tegenwoordige koersen te Londen voor Dollars en Marken (4.84% en 20.33) goud aan de markt en de Bank van Engeland kunnen onttrekken; men is dan ook verbaasd, dat dit nog niet heeft plaats gehad.

Het rapport van de Commissie van Experts over de schadevergoedingsbetalingen van Duitschland werd druk besproken en vond over het algemeen een goed onthaal. Het feit, dat de leden van de Commissie tot algeheele overeenstemming zijn gekomen ten opzichte van alle hen voorgelegde kwesties, maakte een zeer goeden indruk, daar men aanneemt, dat nu ook de betrokken regeeringen geen moeilijkheden zullen ondervinden tot het ratificeeren van de in het rapport neergelegde voorstellen.

HET RESULTAAT VAN DE CONFERENTIE VAN PARIJS.

Reeds de eerste commissie van experts (Dawes-commissie) had in haar rapport verklaard, dat haar plan geenszins een poging was om het geheele reparatieprobleem tot oplossing te brengen, doch dat het slechts een regeling in het vooruitzicht stelde, waarvan de toepassing zich over een periode, voldoende om het vertrouwen te herstellen, uitstrekte en die tegelijkertijd zoodanig was opgesteld, dat zij, zoodra de omstandigheden een dergelijke overeenstemming mogelijk zouden maken, de bereiking van een definitieve regeling van het reparatieprobleem en de daarmee samenhangende vraagstukken zal vergemakkelijken.

De leider van de organisatie, ingesteld tot uitvoering van de op dit rapport gebaseerde regeling, de Generaal-Agent voor Herstelbetalingen, stelde reeds in zijn rapport van 10 December 1927 het vraagstuk eener herziening van de bestaande regeling aan de orde. De voornaamste leering, uit de met deze regeling tijdens de afgelopen drie jaren opgedane ervaring te trekken, is, aldus dit rapport, dat noch het herstelprobleem, noch de daarmee samenhangende problemen definitief kunnen worden opgelost, zoolang niet aan Duitschland een vast omlijnde taak is opgelegd, die het onder eigen verantwoordelijkheid, zonder buitenlandsche controle en zonder transferbescherming zal hebben te vervullen.

In Augustus 1928 kwam het herzieningsvraagstuk in een nieuw stadium, doordat de quaestie van de onmiddellijke en volledige ontruiming van het Rijnland op het tapijt werd gebracht, een quaestie, die ten nauwste samenhangt met de definitieve oplossing van het herstelvraagstuk. Men besloot het vraagstuk ter vergadering van den Volkenbondsraad te Genève in bespreking te nemen en het resultaat hiervan was, dat op 16 September 1928 de vertegenwoordigers van de regeeringen van België, Duitschland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Italië en Japan tot overeenstemming kwamen omtrent „de noodzakelijkheid van een volledige en definitieve regeling van het herstelvraagstuk en van de samenstelling te dien einde van een commissie van financieele deskundigen te benoemen door de zes regeeringen”.

Een langdurig overleg tusschen de regeeringen volgde. Op 30 October 1928 liet de Deutsche regering hare diplomatieke vertegenwoordigers in de betrokken landen mededeelen, dat zij gaarne mede zou werken tot samenstelling eener commissie, doch dat zij moest aandringen op onafhankelijkheid der experts ten opzichte van de regeeringen, terwijl zij gaarne zou zien, dat Amerikaanse deskundigen op gelijken voet om medewerking verzocht zouden worden. Van deze démarche der Deutsche regering waren nieuwe besprekingen het gevolg, die tenslotte tot resultaat hadden, dat beide Deutsche wenschen zijn ingewilligd. In de op 22 December 1928 gepubliceerde overeenkomst is dit vastgelegd; aan de commissie wordt hierin de taak opgedragen „voorstellen te ontwerpen voor een volledige en definitieve regeling van het herstelvraagstuk; deze voorstellen zullen een regeling moeten bevatten omtrent de verplichtingen, voortvloeiende uit de bestaande verdragen en overeenkomsten tusschen Duitschland en de crediteurstaten”.

In het begin van Januari 1929 werden de volgende leden der Commissie door de Commissie van Herstel benoemd:

Franqui en Gutt, op voorstel van de Belgische Regeering.

Sir Josiah Stamp en Lord Revelstoke¹⁾, op voorstel van de Engelsche Regeering.

Moreau en Parmentier, op voorstel van de Fransche Regeering.

¹⁾ Na zijn overlijden opgevolgd door Sir Charles Addis.

INHOUD.

	Blz.
HET RESULTAAT VAN DE CONFERENTIE VAN PARIJS door Dr. F. H. Repelius	556
De politiek van de Deutsche Rijksspoorwegen door Jhr. F. W. L. de Beaufort.....	558
IJzer en Staal in 1928 I door G. S. K. Blaauw.....	560
De Rijksmiddelen	563
AANTEKENINGEN:	
Indexcijfers van scheepsvrachten	564
MAANDOLJFERS:	
Rijkspostspaarbank	565
Giro-kantoor der Gemeente Amsterdam	565
Emissies in Mei 1929	565
Overzicht der Rijksmiddelen	566
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.....	567—574
Geldkoersen. Bankstaten. Goederenhandel.	
Wisselkoersen. Effectenbeurzen. Verkeerswezen.	

Pirelli en Suvich, op voorstel van de Italiaansche Regeering.

Kengo Mori en Aoki, op voorstel van de Japansche Regeering.

Owen D. Young en J. P. Morgan, tesamen met de Deutsche Regeering, terwijl de Deutsche regeering benoemde Dr. Schacht en Dr. Vögler.¹⁾

Van het veelbewogen verloop der conferentie mogen enkele belangrijkste data worden gememoreerd. Nadat de conferentie op 11 Februari haar eerste vergadering had gehouden, waarin Owen Young tot voorzitter was benoemd, vormden aanvankelijk het prestatievermogen van Duitschland en het technische mechanisme der betalingen de hoofdonderwerpen harer besprekingen. Eerst na Paschen werden van de zijde der crediteuren cijfers genoemd, waarna op 17 April een Duitsch tegenvoorstel werd gedaan; de discussies over deze voorstellen voerden echter niet tot een resultaat. Een compromisvoorstel van den voorzitter, gebaseerd op een gemiddelde annuïteit van 2.050,6 miljoen R.M., werd op 4 Mei onder bepaalde voorwaarden door de Deutsche delegatie geaccepteerd. Op 29 Mei kon een communiqué worden gepubliceerd, volgens hetwelk de omtrent dit compromisvoorstel bestaande meeningsverschillen waren opgelost, onder voorbehoud van overeenstemming op enkele punten. Op 4 Juni was — nadat de Deutsche regeering zich bereid had verklaard met de Belgische een pactum de contrahendo af te sluiten, waarbij partijen zich verplichten onderhandelingen over de aan België voor de in omloop gebrachte marken uit te keeren vergoeding te beginnen, die vóór het nieuwe plan in werking treedt tot een resultaat zullen zijn gebracht — overeenstemming op alle principieele punten bereikt. Op 7 Juni vond de onderteekening van het rapport der experts plaats.

De experts hebben ernaar gestreefd om op economische en financieele grondslagen tot hare conclusies te komen; zij moesten echter, evenals hun voorgangers, constateeren, dat politieke factoren noodzakelijkerwijs zekere grenzen stelden, waarbinnen de oplossing moest liggen, wilde de aanneming van het plan zeker zijn.

In groote trekken komen de principes, ten grondslag liggend aan het door de deskundigen ontwikkeld plan, dat na bereiking van overeenstemming tusschen de regeeringen aan de parlementen ter bekrachtiging zal worden voorgelegd, vrijwel overeen met die, welke de Generaal-Agent in zijn genoemde uitlating aanwees.

Deze principes zijn in het kort aldus samen te vatten:

1o. *Vaststelling van aantal en hoogte der annuïteiten.*

Is onder de bestaande regeling de tijd, gedurende welken Duitschland herstelbetalingen moet verrichten, onbepaald en de jaarlijksche annuïteit van 2500 miljoen G.M. onderhevig aan verhooging volgens een zgn. welvaartindex en aan correctie volgens een goud-

¹⁾ Na zijn ontslagneming opgevolgd door Kastl.

index, het Young-plan geeft vaststelling van het aantal annuïteiten op 59 en fixeering van de grootte van elke annuïteit.

Van 1 September 1929 tot 31 Maart 1966 zal Duitschland 37 annuïteiten betalen van gemiddeld 1988,8 miljoen R.M., waarbij tot 15 October 1949 komt de dienst der buitenlandsche leening 1924 (zijnde een bedrag dat thans pl.m. 90 miljoen R.M. bedraagt, doch dat geleidelijk daalt). De eerste annuïteit loopt, tot aanpassing aan het Deutsche fiscale jaar, van 1 September 1929 tot 31 Maart 1930 en bedraagt 742,8 miljoen R.M. De volgende annuïteiten beginnen met 1707,9 miljoen R.M. en stijgen, met enkele onderbrekingen, tot 2428,8 miljoen R.M.

Van 1 April 1966 tot 31 Maart 1988 zal Duitschland 22 annuïteiten betalen, waarvan 19 varierende tusschen 1606,9 en 1711,3 miljoen R.M.; de laatste drie bedragen gemiddeld 918,1 miljoen R.M.

De laatste 22 annuïteiten, ter dekking waarvan een bepaald percentage der winst van de Internationale Bank ter beschikking van Duitschland gesteld kan worden, komen vrijwel overeen met den door den crediteurstaten te betalen dienst der intergeallieerde schulden (de geringe hoogte der laatste drie jaren hangt samen met het feit, dat Engeland dan uit dezen grond een surplus heeft, waarvan het ten behoeve van zijn debiteuren afstand doet). De eerste 37 laten een overschot van ongeveer 700 miljoen voor vergoeding van oorlogsschade.

De stijging in de eerste 37 jaar is gegrond op de verwachting, dat de betalingscapaciteit van Duitschland zal toenemen en treedt in de plaats van de stijging volgens den welvaartindex. Ook de goudindex vervalt, nu de bedragen in Rijksmark zijn uitgedrukt en de Deutsche regeering zal zich verplichten de inwisseling van deze munt in goud of deviezen op een basis van 1/2790 KG. fijn te handhaven.

20. Bron der annuïteiten.

Volgens de bestaande regeling is de annuïteit uit de volgende bedragen samengesteld:

a) ten laste van het Rijksbudget	1.250	miljoen G.M.
b) uit de opbrengst van de verkeersbelasting	290	„ „
c) als rente en aflossing eener obligatieschuld van 11 milliard G.M. van de spoorwegen	660	„ „
d) als rente en aflossing eener obligatieschuld van 6 milliard G.M. van de industrie	300	„ „
	2.500	miljoen G.M.

De commissie stelt voor de onder d) genoemde bijdrage te doen vervallen, inplaats van b) en c) de spoorwegen gedurende 37 jaar een bedrag van 660 miljoen R.M. rechtstreeks op de rekening van de Internationale Bank bij de Rijksbank te doen storten — een betaling, die zich zal baseeren op een Deutsche wet en door de Deutsche regeering zal worden gegarandeerd — en de rest der annuïteiten ten laste van het Rijksbudget te brengen.

Het onder a) genoemde bestanddeel wordt gegarandeerd door verpanding van de invoerrechten en van de accijnzen op bier, tabak, suiker en brandewijn; daar deze inkomsten mede tot onderpand strekken voor den dienst der buitenlandsche leening 1924, is het niet mogelijk ze zonder meer als zoodanig vrij te geven; de experts stellen voor de bestaande bepalingen zooveel mogelijk te vereenvoudigen.

30. Herstel van de financiële onafhankelijkheid van Duitschland.

Afgezien van de opbrenging van een gedeelte der annuïteiten door de spoorwegen, die niet alleen uit een oogpunt van zekerheid, doch ook als een doeltreffend middel tot opbrenging wordt behouden, en van het verband, waaronder enkele belastingen blijven, is de commissie van opvatting, dat de zekerheid voor de annuïteiten is gelegen in het feit, dat de

Deutsche regeering zich plechtig tot betaling zal verbinden en dat geen enkele garantie daaraan iets zou kunnen toevoegen. In verband hiermede zal de thans bestaande contrôle worden opgeheven, zullen de verkregen onderpanden worden teruggegeven en zal de onder het Dawesplan opgebouwde uitvoerende organisatie worden vervangen door de geheel op commerciële leest geschoede Bank for International Settlements, in welke leiding Duitschland het haar toekomstige deel zal krijgen.

Op dit instituut, dat een integreerend bestanddeel van het plan uitmaakt en waaraan een werkkring is toegedacht, die ook buiten den spheer der herstelregelingen zeer belangrijke ontwikkelingsmogelijkheden bezit, wordt in een volgend artikel teruggekomen.

40. Regeling van de overmaking der annuïteiten.

Volgens de bestaande regeling heeft Duitschland aan zijn herstelverplichtingen voldaan, zoodra het de verschuldigde bedragen in Rijksmark op de rekening van den Generaal-Agent bij de Rijksbank heeft gestort. Voor de overmaking dezer stortingen naar eigen land dragen de crediteurstaten zelf zorg. Een door de Commissie van Herstel ingesteld Transfer Committee heeft tot taak, zulks te bewerkstelligen door betaling van leveranties in natura en door aankoop van deviezen, hetzij geleverd volgens de regelingen voortvloeiend uit de Recovery Acts, hetzij strekkend tot rechtstreeksche remises. Dergelijke transfereering mag slechts in zoover plaats vinden, als, naar het oordeel dezer Commissie, de wisselmarkt zonder gevaar voor de stabiliteit van het Deutsche ruilmiddel toelaat; ten aanzien van de bedragen noodig voor den dienst der Deutsche buitenlandsche leening 1924 geldt dit voorbehoud echter niet.

Het Youngplan stelt Duitschland, in verband met de wederverkrijging van zijne financiële onafhankelijkheid, verantwoordelijk voor de transfereering door de bepaling, dat de annuïteiten in valuta moeten worden voldaan. Het splitst voorts de annuïteiten in een vast bedrag van 660 R.M., tot welke transfereering Duitschland zich onvoorwaardelijk verbindt, en in het resteerende gedeelte, waarvan onder bepaalde voorwaarden de transfereering, en eventueel ook de betaling in Rijksmark, kan worden uitgesteld.

De leveranties in natura en deviezenafleveringen op grond van de Reparation Recovery Acts — in het laatste hersteljaar resp. 725 en 351 miljoen G.M. bedragend — zullen, wegens de daaraan verbonden nadeelen, komen te vervallen. Teneinde deze afschaffing geleidelijk te doen plaatsvinden wordt voorgesteld, ze nog 10 jaar te handhaven, gedurende welke periode de aldus getransfereerde bedragen van 750 op 300 miljoen R.M. zullen dalen.

50. Mogelijkheid van een moratorium.

Teneinde Duitschland te beschermen tegen de gevolgen eener depressie, die een zoodanigen druk op zijn ruilmiddel zou kunnen uitoefenen, dat transfereering voor de stabiliteit daarvan gevaarlijk zou worden, zal aan de Deutsche regeering de bevoegdheid worden gegeven om de transfereering van het voorwaardelijk gedeelte van elke annuïteit hoogstens twee jaar uit te stellen. Zij zal bovendien een jaar na opschorting der transfereering ook de opbrenging van 50 pCt. van het bedrag in quaestie kunnen uitstellen.

60. Mogelijkheid eener revisie.

Het Dawesplan voorziet in de mogelijkheid eener reductie van de annuïteiten, indien en voorzover de bedragen, geaccumuleerd daar zij niet in valuta konden worden omgezet, wegens het gevaar dat zulks voor de stabiliteit van het Deutsche ruilmiddel zou opleveren, de som van 5 milliard G.M. overschrijden.

Het Youngplan gaat verder en opent in dit opzicht de mogelijkheid eener revisie van het plan. Zoowel in het geval toch, dat de Deutsche regeering verklaart, van het onder 50. besproken moratorium

gebruik te zullen maken, als in dat, waarin zij verklaart, dat zij te goeder trouw overtuigd is, dat het ruilmiddel en het economisch leven van Duitschland door geheele of gedeeltelijke transfereering van het voorwaardelijke gedeelte der annuïteiten ernstig in gevaar zullen worden gebracht, convoceert de Internationale Bank een speciale commissie van advies tot onderzoek van de omstandigheden, die tot het nemen van dezen stap hebben geleid. Deze commissie moet, nadat zij zich, in het geval van een transfermoratorium, overtuigd heeft, dat de Deutsche autoriteiten alles wat in haar macht stond, hebben gedaan om haar verplichtingen te vervullen, in haar rapport aan de regeeringen en aan de Bank de maatregelen, die volgens haar in verband met de verplichtingen van Duitschland genomen zouden moeten worden, ter overweging voorleggen.

7o. *Mobiliseering van een gedeelte der herstel-schulden.*

De principieele gronden, waarop de crediteurstaten in een belangrijke reductie hunner aanspraken toestemden, bestaan uit het feit, dat de verplichtingen van Duitschland zooveel mogelijk op commercieele basis zullen worden gesteld, uit de mogelijkheid althans het onvoorwaardelijke deel der annuïteiten door uitgifte van obligaties te kapitaliseeren (mobiliseering) en in den hiervan op economisch en financieel gebied uitgaanden psychologischen invloed.

Frankrijk heeft het meeste belang bij eventueele mobilisatie, het zal dan ook van het onvoorwaardelijke gedeelte der annuïteiten 500 millioen R.M. ontvangen; als tegenprestatie hiervoor stelt het bij de Internationale Bank een fonds in deviezen beschikbaar, waaruit de andere crediteurstaten in geval van toepassing van een transfermoratorium schadeloos zullen kunnen worden gesteld.

8o. *Verband met de intergeallieerde schulden.*

In een afzonderlijke memorandum van de deskundigen der vier voornaamste crediteurstaten, dat gelijktijdig met het rapport is ondertekend, wordt bepaald welk bedrag van elke annuïteit voor de betaling der intergeallieerde schulden bestemd zal worden.¹⁾

Voorgesteld wordt verder, dat in geval van reductie dier schulden een gedeelte daarvan aan Duitschland ten goede zal komen. Gedurende de eerste 37 jaar zal $\frac{2}{3}$ van iedere netto-reductie aan Duitschland worden afgestaan, in den vorm van een verlaging der annuïteiten; $\frac{1}{3}$ komt ten goede aan de geallieerden, die echter daarvan 25 pCt. overmaken aan de Internationale Bank, teneinde Duitschland de betaling van de 22 laatste annuïteiten te vergemakkelijken. Gedurende de laatste 22 jaar zal iedere netto-reductie ten volle aan Duitschland ten goede komen.

9o. *Liquidatie van het verleden.*

De commissie stelt voor, dat ter voltooiing van haar werk geheel met het verleden afgerekend worde, zoodat onder meer alle herstelrekeningen, dateerend van vóór het Dawesplan, definitief geliquideerd zullen worden. Het recht om activa van Deutsche onderdanen in beslag te nemen vervalt, de liquidatie van reeds in beslag genomen activa wordt versneld, en de uit deze maatregelen voortvloeiende verrekeningen binnen een jaar tot een einde gebracht. De garantie van Duitschland voor de herstelverplichtingen van Oostenrijk, Hongarije en Bulgarije vervalt. De vorderingen van de Commissie van Herstel op de successiestaten zullen binnen een jaar worden geregeld. Oplossing van alle quaesties zal in den meest tegemoetkomenden geest geschieden.

Dr. F. H. REPÉLIUS.

¹⁾ Onder 1o. is reeds op de hoofdlijnen dezer regeling gewezen.

DE POLITIEK

VAN DE DUITSCHE RIJKSSPOORWEGEN.

In de Economisch-Statistische Berichten van 16 Januari 1929, geeft de heer Jan Schilthuis een recensie van het boek: „Hauptfragen der Reichsbahnpolitik” van Dr. Giese. In het bijzonder geeft hij hierin weer diens meening over: „Seehafentarifpolitik, ihre Ziele und Wege”. In het hoofdstuk, waarin dit vraagstuk behandeld wordt, zet Dr. Giese voorop, dat zeehavenuitzonderingstarieven, evenals uitvoerverboden, uitvoerpremïen, scheepvaartsubsidiën, enz. behooren tot het gebied der handelspolitiek waarover een onafhankelijke staat het volledig zelfbeschikkingsrecht heeft.

Boven dat hoofdstuk staat dan ook een aanhaling van Friedrich List: „Die Geschichte lehrt, dass eine weit vorgerückte Kultur, wenn sie nicht von einer zweckmässigen Handelspolitik unterstützt ist, die oekonomischen Fortschritte einer Nation wenig verbürge.” Zelfs worden de zeehaven-uitzonderingstarieven verdedigd op grond der: „neomerkantilistischen Handelspolitik, die Handelspolitik des 18. Jahrhunderts, wenn auch mit veränderten und verbesserten Mitteln fortsetzt, und in der Gegenwart, nicht nur Deutschland sondern auch die meisten anderen länder insbesondere auch Belgien und Holland beherrscht.”

Een land heeft bij de beoordeeling, in hoeverre zulke maatregelen zullen worden toegepast, volgens deze beginselen alléén rekening te houden met zijn eigen belangen, al ligt het voor de hand, dat andere landen daarvan nadeelige gevolgen ondervinden. Altijd, volgens Dr. Giese, geven lage tarieven naar de Deutsche zeehavens, den Duitschers gelegenheid, om goedkoop te exporteeren en bij den import de grondstoffen billijk aangevoerd te krijgen.

Levensmiddelen, noodig voor de volksvoeding, kunnen eveneens op deze wijze bevoordeeld worden. Dr. Giese wijst er tévens op, dat in verband met de Dawesregeling, waarbij de Spoorwegen een zeer speciaal onderpand vormen, de Reichsbahn niet te zeer in het gedrang mag komen.

Uit Art. 2 van het Reichsbahngesetz van 1920 waarin staat: „Die Gesellschaft hat ihren Betrieb unter Wahrung der Interessen der deutschen Volkswirtschaft nach kaufmännischen Grundsätzen zu führen” en uit de toelichting dezer wet: „unter diesen Rücksichten auf Erzielung von Gewinn die volkswirtschaftlichen Belange der deutschen Wirtschaft keinen Schaden erleiden dürfen”, haalt Dr. Giese de verplichting, om zelfs tegen verlies gevende tarieven goederen te vervoeren, mits deze verliezen weder verhaald kunnen worden op andere goederen, die deze bescherming niet noodig hebben.

Andere Deutsche deskundigen brengen weer andere argumenten dan Dr. Giese aangevoerd heeft, te berde.

Zij ontkennen, dat de uitzonderingstarieven verliesgevend voor de spoorwegen zijn, integendeel, volgens hen zijn ze winstgevend. En waar de Reichsbahn zelfstandig voor zéér zware Daweslasten moet opkomen, kan haar moeilijk belet worden een groot deel van het totale goederenvervoer tot zich te trekken, zelfs al geschiedt dit ten nadeele van Deutsche rivierhavens en andere transportondernemingen.

Het is mij gebleken, dat deze laatste argumentatie een diepen indruk op den buitenlander maakt en daarom loont het de moeite, om de verschillende opvattingen hierboven aangehaald, iets nader te bezien.

Reeds onmiddellijk valt het op, dat over de mogelijkheid van verliesgevende uitzonderingstarieven geen eenstemmigheid heerscht. Voor zooverre mij bekend, zijn er nooit kostprijsberekeningen van de Reichsbahn betreffende het goederenvervoer gepubliceerd, hetgeen de beoordeeling der tarieven ten zeerste bemoeilijkt.

De kostprijsberekening zal altijd aanleiding geven tot meningsverschillen, omdat het moeilijk is om uit

te maken waar de vaste kosten eindigen en de variabele beginnen.

De meeningen van Dr. Giese, dat de uitzonderings-tarieven dikwijls verliesgevend zijn, benadert de werkelijkheid en zal ook ons overtuigen, nadat wij enkele van deze tariefposten onderzocht hebben.

Zoo is de tariefpost voor Thüringsch speelgoed: Vracht van Sonneberg-Bremen 490 KM. Mk. 4.36.

Vracht van Sonneberg-Frankfort a/Main 267 KM. Mk. 4.14.

Uit dergelijke posten, zooals er vele bestaan, kan zéér zeker de conclusie getrokken worden, dat het van koopmansstandpunt voor de Reichsbahn voordeliger is, om de goederen naar Frankfort te vervoeren dan naar Bremen, vooral omdat de winstmogelijkheid hier zéér gering is. Zijn meerdere tarieven verliesgevend, dan acht ik een beroep op Art. 2 van het Reichsbahngesetz, zooals Dr. Giese dit doet, niet toelaatbaar. Niet alleen, omdat een dergelijke handeling getuigt van slecht koopmanschap, doch ook om de nadelen, die er voor de volkshuishouding uit voortspruiten. Voor andere goederen worden hogere tarieven vastgelegd, ter wille van de bevoordeeling der zeehavens Hamburg en Bremen terwijl een groot deel der bevolking door deze uitzonderingstarieven geschaad wordt.

Een ieder, die het economisch leven in Duitschland in de laatste jaren van dichtbij gevolgd heeft, weet hoe noodlottig de uitwerking geweest is van voortdurende loonslijgingen, gevolgd door prijsverhoogingen van steenkolen, ijzer en spoorwegtarieven. Deze vicieuze cirkel hebben onze oostelijke naburen reeds eenige malen doorlopen en nog is het eindigen van dezen kringloop niet in zicht. Een bewijs hiervoor zijn de onderhandelingen, die door de spoorwegarbeiders met de Directie der Reichsbahn gevoerd worden over nieuwe loonsverhoogingen. De Directie heeft verklaard, de loonen alleen dan in overeenstemming met die van andere arbeiders te kunnen brengen, als haar een verhooging van alle tarieven toegestaan wordt.

De kosten van levensonderhoud moeten dalen. Het vervoeren van goederen tegen verliesgevende tarieven, is in geen enkel opzicht te rechtvaardigen en zeer zeker niet geschikt, om de vermindering der kosten van levensonderhoud te bevorderen. Er heeft alleen een kunstmatige verschuiving van kosten plaats.

Hebben de andere deskundigen gelijk, die beweren, dat de uitzonderingstarieven altijd winstgevend zijn, dan wordt de toestand aanmerkelijk anders. Dan wordt het ook begrijpelijk, dat de argumentatie der zware Daweslasten indruk maakt, te meer, omdat de Reichsbahn weer als een geheel zelfstandig lichaam beschouwd wordt, dat zelf voor de Daweslasten moet opkomen.

Is deze opvatting echter juist? En wat eischt de Dawesovereenkomst van Duitschland? Om de laatste vraag het eerst te beantwoorden, kan ik er mee volstaan door erop te wijzen, dat er van het Deutsche volk in de eerste plaats geëischt wordt het opbrengen van groote sommen gelds.

Bovendien wordt medewerking verlangd, om voor zoover noodzakelijk, deze bedragen naar het buitenland over te maken. Voor het opbrengen van de vereischte bedragen is in de eerste plaats een rationeel en intensief beheer van het Deutsche bedrijfsleven noodzakelijk.

Wil de transfer mogelijk zijn, dan kan dit op den langen duur alleen geschieden, door export en diensten zonder tegenprestatie. Deze export is slechts mogelijk door den kostprijs zoo laag mogelijk te houden, kostprijs nu niet genomen in den engen zin van den individueelen producent, maar genomen in den zin van kostprijs van het geheele volk.

Zijn er b.v. hooge invoerrechten op een bepaald artikel en is het daardoor den producent mogelijk op de binnenlandsche markt ver boven de wereld-

prijs te verkoopen, dan kan deze dure binnenlandsche afzet den producent in staat stellen, door een juiste individueele kostprijsberekening betrekkelijk tegen lage prijzen voordeelig te exporteeren. De prijs, die de Deutsche consument boven den wereldprijs betaalt, verhoogt echter den kostprijs van het economisch geheel.

Zoo is het eveneens met de zeehaven-uitzonderingstarieven. Ze zijn slechts economisch toelaatbaar voor zoover de zelfkosten voor het Deutsche volk voor spoorwegvervoer van bijv. Stuttgart naar Hamburg minder of gelijk zijn en het vervoer per spoor van Stuttgart naar Mannheim en vandaar per schip naar Rotterdam of Antwerpen.

Waar zelfs Dr. Giese erkent, dat het vervoer over den Rijn goedkoper is, dan het vervoer over eenige andere rivier, daar het een natuurlijke waterweg is, vrij van tollën, klemt het des te meer, om van dezen weg voor in- en uitvoer een intensief gebruik te maken.

Het feit, dat de bruto spoorwegopbrengsten ten gunste van de Daweslasten verpand zijn mag geen aanleiding zijn, om den levensstandaard van het Deutsche volk te verzwaren. De bruto-opbrengsten van de Reichsbahn zijn slechts als zekerheid aan de creditoren verpand. Hoe de lasten van de geheele Dawesregeling opgebracht worden is een interne kwestie van Duitschland, waarbij het voor alle partijen slechts gewenscht is dat de interne verdeling van lasten dusdanig is, dat het opbrengen niet geschiedt langs een onnatuurlijken weg, waardoor de kosten voor het geheele volk slechts verzaard worden. Zulk een onnatuurlijken weg wordt zéér zeker geschapen door de huidige tarieven-politiek der Reichsbahn. En wat daarbij nog erger is. Zooals hierboven reeds aangehaald is, is de uiteindelijke transfer slechts mogelijk door export en diensten aan het buitenland. Een verhoging der kosten van levensonderhoud maakt deze eenige mogelijkheid slechts minder en onnatuurlijk, onoeconomische productiewegen vinden onherroepelijk hun weerslag in de kosten van levensonderhoud.

Ook tegenover het eigen Deutsche volk handelt de Reichsbahn m.i. onjuist, haar tarievenpolitiek voor te stellen als een steun voor handel en industrie. Uiteindelijk bereikt zij slechts het tegendeel en bevoordeelt de eigen zeehavens ten koste van het geheel.

Er is nog een andere factor van belang, die de aandacht verdient. Verschillende staten als Pruisen, Beieren en Baden bezitten een niet gering te achten aantal aandelen in verschillende Rijnscheepvaartbedrijven, evenals enkele steden en... de Reichsbahn zelf!

Niet alleen Rijnsteden hebben veel geld ten koste gelegd aan hune havens en de uitbreiding. Ook steden, die niet onmiddellijk aan den Rijn liggen als Hanau, Asschaffenburg, e.a. hebben alles gedaan om door havenaanleg van de natuurlijke voordeelen, die de Rijn als in- en uitvoerweg biedt te profiteeren. Kanalen zijn en worden aangelegd, om de verbinding met den Rijn te verbeteren. Willens en wetens wordt dit alles geschaad en voor een deel nutteloos gemaakt, door de fnuikende concurrentie der zeehaven-uitzonderingstarieven. Was het werkelijk de bedoeling van deze uitzonderingstarieven, om de in- en uitvoer te bevorderen, dan zou een beter resultaat bereikt worden, als er van de bestaande natuurlijke waterwegen gebruik gemaakt werd en van de daaraan liggende handelsbedrijven.

Het is voldoende bekend, dat de Rijnscheepvaart in de laatste jaren de grootste moeite heeft om hare onkosten te dekken. Een vermeerdering van goedereenaanbod zou de exploitatiekosten weinig of niet verhoogden, terwijl de grootere bedrijvigheid tevens ten voordeele van de havensteden zoude komen, wier belangen nu naar den achtergrond worden gedrongen. De bedrijven langs den oever lijden nu gevoelig door deze funeste politiek van de Reichsbahn.

Het is niet mijn bedoeling, om de geheele argumen-

tatie der voorstanders der zeehaven-uitzonderingstarieven hier te weerleggen. Enkele dezer argumenten doen wel zeer naïef aan. Zoo verdedigt Dr. Giese de stelling, dat deze tarieven bij invoer het mogelijk maken, om enkele noodzakelijke levensmiddelen, die Duitschland zelf niet produceert goedkoop te transporteren, mits dit niet in strijd komt met de Duitse handelspolitiek, hare invoerrechten. Het mag dus geen artikel zijn waarvoor beschermende rechten noodig geoordeeld worden, alleen goederen, die slechts aan Finantzolle onderhevig zijn! Als voorbeelden noemt hij thee en koffie. Deze beide artikelen worden door het Duitse rijk aan hooge invoerrechten onderworpen, om meerdere inkomsten te verkrijgen. Nu vervoert de Reichsbahn deze consumptie-artikelen tegen zeer lage, misschien tegen verliesgevende tarieven, om het gebruik ervan te doen toenemen! Wanneer men bedenkt, dat het gewone aandeelkapitaal der Reichsbahn in handen van het Rijk is, dan werpt een dergelijke oeconomische wijze van vervoer en beheer een merkwaardig licht op de Reichsbahnpolitiek.

Het eenig juiste middel „verlaging van invoerrechten”, wordt niet toegepast, om den verkoopprijs lager te kunnen stellen. De door de invoerrechten verkregen bedragen worden te niet gedaan door de verliesgevende spoorwegtarieven, zoodat noch de handel, noch de consument eenig voordeel trekken uit de bevoorrechtiging van de uitzonderingstarieven.

Dr. Giese wijst erop, dat het voor Duitschland van belang is, dat in- en uitvoer zooveel mogelijk mogelijk geschiedt over de Duitse zeehavens. Hij geeft toe, dat de havens Hamburg en Bremen veel ongunstiger liggen ten opzichte van belangrijke industrie-gebieden dan Rotterdam of Antwerpen. Deze geographisch ongunstige ligging der havens wenscht hij te verhelpen door protectie, het toekennen van uitzonderingstarieven. Dr. Giese verliest echter uit het oog, dat de werkgelegenheid, die hierdoor aan de haven van Hamburg en Bremen wordt gegeven, ten koste van de Duitse Rijnhavens gaat niet alléén, doch ook ten nadeele is van de geheele bevolking. Indien de steden Hamburg en Bremen alleen door deze bevoorrechtiging tot grooteren bloei kunnen geraken, dan is het bezit van deze havens eerder een nadeel dan een voordeel voor het Duitse volk.

Al de boven aangehaalde motieven leveren niet het bewijs, dat de zeehaven-uitzonderingstarieven een voordeel zijn voor Duitschland. Eerder geeft het den indruk, dat Dr. Giese c.s. geen betere argumenten konden vinden en dat een soort na-oorlogspsychose den Duitschers belet eenvoudige economische waarheden in het juiste licht te zien.

De groote moeilijkheid, om handel en industrie wederom tot bloei te brengen mag nooit een verontschuldiging zijn voor verwarring stichtende maatregelen der handelspolitiek, die met elkaar in strijd zijn. Maatregelen waardoor ten slotte alleen een ongewenschte verhooging van het levensonderhoud in de hand gewerkt wordt, doch tevens de Rijnhavensteden en hare bedrijven, zooals reeds is opgemerkt tot groot nadeel streken. Wil Duitschland zijn positie op de wereldmarkt handhaven en verbeteren, dan moet er een andere handelspolitiek gevolgd worden. Een handelspolitiek zonder verwerpelijke tegenstrijdigheden, waarin het scheppen van kunstmatige vervoerwegen achterwege blijft en voornamelijk het belang van het geheele Duitse volk in het oog gehouden wordt.

Gedurende nog lange jaren moet Duitschland groote bedragen in het buitenland leenen. De wijze, waarop de bevolking zich na de zware oorlogs- en inflatie-jaren wederom naar boven gewerkt heeft, toont aan, dat het dit vertrouwen verdient. Toch zijn vele buitenlanders een andere meening toegedaan. Gaat men dieper op de oorzaak in, dan blijkt er twijfel te bestaan aan de duurzaamheid van den Duitse economischen bouw. Men voelt daarin een onzeker ele-

ment, kunstmatigheid en forceering. Dit wantrouwen komt Duitschland duur te staan, daar dit wederom in den rentevoet van buitenlandsche leeningen zijn weerslag vindt.

Maatregelen als de zeehaven-uitzonderingstarieven, die de kunstmatigheid bevorderen, versterken het buitenland in zijn wantrouwen.

Van dit standpunt bezien, zijn de uitzonderingstarieven voor Duitschland een dure weelde.

Jhr. F. W. L. DE BEAUFORT.

IJZER EN STAAL IN 1928.

I.

Nadat in het malaisejaar 1921 de wereldproductie van ruwijzer tot 37 en die van ruwstaal tot 42 miljoen ton was teruggelopen, (de cijfers voor 1913 waren resp. 79 en 76 miljoen ton), is zij in de daaropvolgende jaren zeer snel gestegen. In 1928 bereikte de productie van ruwstaal het enorme cijfer van bijna 110 miljoen ton. De productie van ruwijzer steeg volgens een minder steile lijn: zij bedroeg in 1928 bijna 88 miljoen ton. Zooals bekend, wordt een belangrijk deel van het geproduceerde ruwijzer in de staalproductie verwerkt. Dat de productielijnen divergeeren vindt zijn oorzaak in het toenemend gebruik van oudijzer bij de staalbereiding.

Vergeleken met 1927 is vooral de ruwstaalproductie toegenomen. Dit moet bijna geheel worden geschreven op rekening van de expansie der productie in de Ver. Staten, waar in 1928 een recordcijfer bereikt werd. Voor de voornaamste produceerende landen zijn de totaalcijfers als volgt ($\times 1000$ metr. tonnen):

	Ruwijzer		Ruwstaal	
	1928	1927	1928	1927
Ver. Staten	38.443	37.151	50.655	43.730
Duitschland	11.804	13.103	14.517	16.305
Frankrijk	10.099	9.297	9.337	8.275
Engeland.....	6.717	7.400	8.662	9.244
België	3.855	3.751	3.934	3.708
Luxemburg.....	2.770	2.723	2.567	2.471
Wereldproductie .	87.500	86.600	108.600	102.000

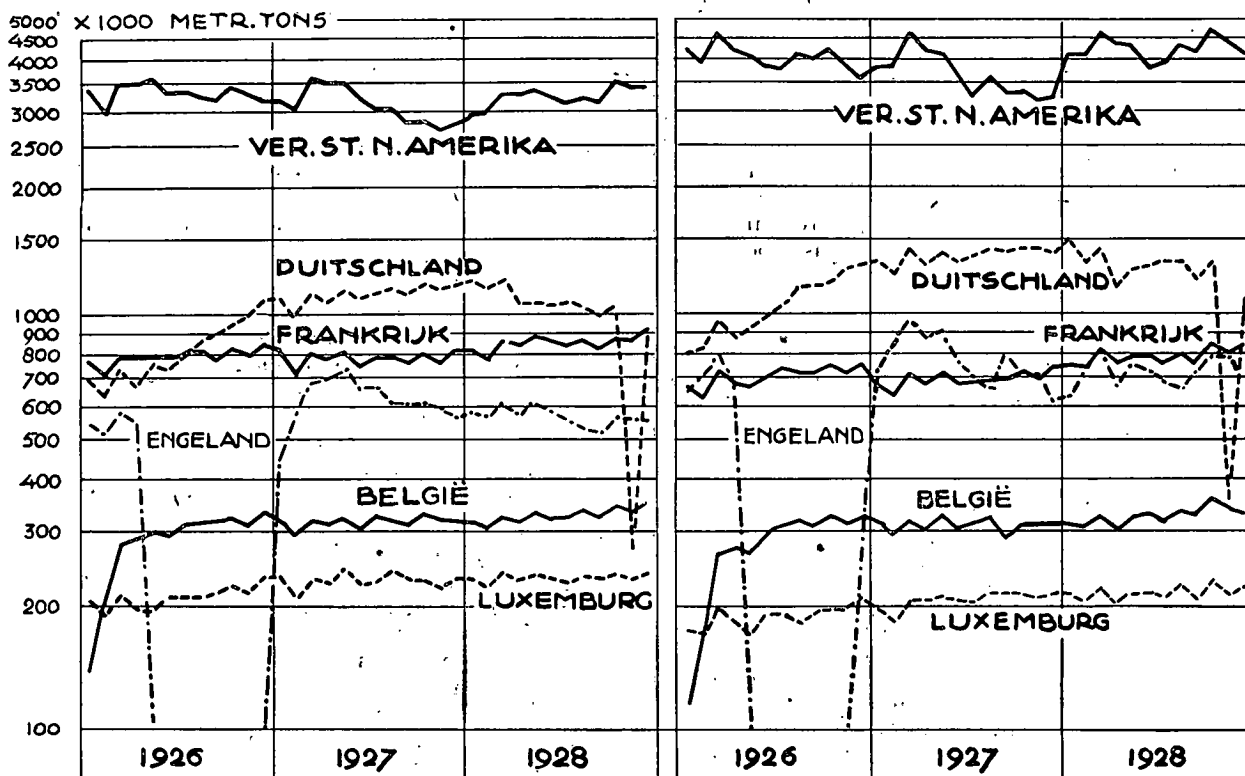
De domineerende positie, welke de Ver. Staten reeds vóór 1913 als ijzer en staal voortbrengend land innamen, is na den oorlog nog sterker geaccentueerd. Bepalen wij ons voor een vergelijking tot de cijfers van 1913 en die van het afgelopen jaar, dan blijkt dat het aandeel in de wereldproductie van ruwijzer van de Ver. Staten van 39 tot 44 pCt. is gestegen, dat van Europa daarentegen van 54 tot 50 pCt. is gedaald. Wat de ruwstaalproductie aangaat is de verschuiving nog sterker: het aandeel van de Ver. Staten steeg van 42 tot 47 pCt., dat van Europa daalde van 56 tot 48 pCt. Een vergelijking van de productiecijfers van 1913 en 1928 op zichzelf geeft het volgende resultaat (1913 = 100):

	Ruwijzer		Ruwstaal	
	1913	1928	1913	1928
Vereenigde Staten ..	100	122	100	163
Europa	100	102	100	122
waarvan:				
Continent	100	114	100	125
Engeland	100	65	100	111
Wereldtotaal	100	111	100	143

Behalve de zeer sterke uitbreiding, welke de ruwstaalproductie van de Ver. Staten sedert 1913 heeft verkregen, brengen bovenstaande cijfers o.a. de ongunstige positie van Engeland, vooral wat de productie van ruwijzer betreft, aan het licht.

Tot de toeneming van de productie sedert 1913 zoowel van ruwijzer als van ruwstaal hebben verder o.a. bijgedragen Japan, Britsch-Indië en Australië, waar vooral na den oorlog de ijzer- en staalindustrie tot ontwikkeling is gekomen. Ook België heeft zijn productie belangrijk weten op te voeren, de cijfers van 1928 liggen ongeveer 60 pCt. boven die van 1913. Italië staat wat zijn ruwijzerproductie betreft op on-

RUIJZERPRODUCTIE RUWSTAALPRODUCTIE

geveer hetzelfde peil als vóór den oorlog, het ontbreken van een voldoende ertsbasis is een belemmering voor uitbreiding. De staalproductie echter is met behulp van ingevoerd ruwijzer en schrot ver groot, in 1928 werd ruim twee maal zo veel staal gemaakt als in 1913. Verder verdient het de aandacht dat Rusland thans weer evenveel staal voortbrengt als vóór den oorlog. De ruwijzerproductie echter heeft het cijfer van 1913 nog lang niet bereikt, doch de aanzienlijke uitbreiding van het productie-apparaat waaraan thans onder voorlichting van bekwaame Amerikaansche technici wordt gewerkt, mag in de komende jaren een snel stijgende productie — ook van ruwijzer — doen verwachten.

* * *

De verwachtingen aangaande een nauwere aaneensluiting der ijzer- en staalproducenten van Europa onder de auspiciën van het *Internationale Ruwstaalkartel* gingen in 1928 niet in vervulling. De voortschrijdende toenadering van de producenten in Frankrijk in den loop van 1927, welke de kansen op meer intense internationale samenwerking belangrijk vergrootte, werd geneutraliseerd door de bezwaren, welke van de zijde der Belgische producenten rezen. Noch voor de toetreding van Engeland, noch voor die van Polen, kon een modus worden gevonden.

Hoewel niet in het verslagjaar vallende mag hier niet onvermeld blijven de verlenging van het *Internationale Railskartel*, welke in Maart jl. tot stand kwam. Reeds lang vóór den oorlog bestond een internationale overeenkomst tusschen de producenten van rails. Onderhandelingen, welke zich over eenige jaren uitstrekten, leidden in 1926 tot wederoprichting van het kartel, waarbij Duitschland, Frankrijk, België, Luxemburg, Engeland en — in verband met de bezwaren, voortvloeiende uit de Amerikaansche anti-trustwetgeving, officieus — ook de Ver. Staten zich aansloten. De overeenkomst, die op 1 April jl. eindigde, werd in Maart jl. tot 1 April 1935 verlengd. De Amerikaansche producenten traden tegelijkertijd officieel tot het kartel toe (een mildere toepassing van de Sherman Act?). Heette het kartel tot April jl. „European Rail Makers' Association” (ERMA), in verband met de toetreding der Amerikanen werd het

herdoopt in „International Rail Makers' Association” (IRMA).

Reeds bij de oprichting in 1927 van het *Internationale Walsdraad Syndicaat* werd bepaald, dat de deelnemers desgewenscht hun vrijheid van handelen zouden herkrijgen, wanneer ten tijde van het eindigen der overeenkomst nog geen aaneensluiting tot stand zou zijn gekomen van de industrieën, die gewals draad verwerken. Hoewel dit laatste nog steeds niet het geval is, werd het syndicaat in October 1928 tot 30 Juni 1929 en in April van dit jaar verder tot eind 1931 verlengd. Aangesloten zijn de walsdraadproducenten van Duitschland, Frankrijk, België en Luxemburg, terwijl de Midden-Europeesche producenten zich aan de syndicaatsprijzen houden.

Van belang is verder nog dat het *Internationale Buizenkartel*, dat de producenten van stalen buizen van Duitschland, Frankrijk, België, Tsjecho-Slowakije, Hongarije en Polen vereenigt, eind 1928 een voorloopige overeenkomst met de Engelsche en Amerikaansche buizen-industrie wist, tot stand te brengen, waarbij de vaststelling van export-quota en een prijsregelend optreden voor eenige van de belangrijkste producten werd voorzien. Deze overeenkomst werd begin April jl. te Londen bekrachtigd. Zij is voor geruimen tijd, nl. tot 1 April 1935 geldig.

De beteekenis van deze internationale overeenkomsten zal duidelijk zijn. De geneigdheid om bestaande overeenkomsten te continueren en uit te breiden verdient verder aandacht in verband met het *Internationale Ruwstaalkartel*, waarvan het verdrag binnen afzienbaren tijd afloopt. De kansen op verlenging van het kartel zijn hierdoor gestegen. Dat de Amerikaansche belanghebbenden hunne relaties met het *Railskartel* hebben geconsolideerd en tot toenadering tot het *Buizenkartel* gebracht konden worden is vooral in verband met het overwicht, dat Amerika als ijzer- en staalproducent langzaam maar zeker op Europa verkrijgt, van zeer groot belang. Dat thans ook Engeland tot het *Buizenkartel* is toegetreden, is in verband met de geringe neiging, welke de Engelsche producenten tot nu toe hebben getoond om zich door internationale overeenkomsten te binden, van meer dan gewone beteekenis.

Het *West-Europeesche Gieterij-ijzerkartel*, omvat

tende Frankrijk, België en Luxemburg, dat op 1 Januari 1929 afliep, werd eind 1928 voor twee jaar verlengd. Tegelijkertijd werd een verkoopkantoor, zetelende te Brussel, opgericht, dat m.i.v. 1 Maart den afzet op de Belgische markt en de vaststelling van de voor deze geldende prijzen in handen heeft genomen. De reorganisatie van het kartel werd dezer dagen verder doorgevoerd door de instelling van een centraal export-orgaan, dat de prijzen zal regelen en de ontvangsten onder de aangeslotenen zal verdeelen. Door deze maatregelen heeft het kartel een veel doelmatiger constructie verkregen.

* * *

Het marktbeeld was in 1928 gunstiger dan in 1927. De prijzen vertoonden een stijgende tendenz; van halffabrikaten en walsproducten lagen zij het grootste gedeelte van het jaar boven die van 1927. Voor gieterij-ijzer was het beeld veel minder gunstig, doch terwijl in 1927 de prijzen in den loop van het jaar belangrijk daalden, waren zij in 1928 in het algemeen zeer vast. Tegen het einde van het jaar trad een stijging in, die zich in 1929 heeft voortgezet. Hieronder volgt een beknopt prijsoverzicht.

Stafijzer f.o.b. Antwerpen per Engelsche ton		
	1928	1927
hoogste prijs.....	125 sh.	107½ sh.
laagste „.....	97 „	92 „
gemiddelde prijs.....	113½ „	96 „
Gieterij-ijzer No. 3 f.o.b. Antwerpen per Engelsche ton		
hoogste prijs.....	64 sh.	80 sh.
laagste „.....	60 „	57 „
gemiddelde prijs.....	62½ „	64 „

De totale export van ruwstaal, halffabrikaten en walsproducten van de voornaamste Europeesche productielanden bleef op dezelfde hoogte als in 1927 (zij bedroeg in beide jaren ruim 17 miljoen ton). In België, Luxemburg en vooral in Frankrijk, waar in 1927 de ijzer- en staalindustrie den export forceerde in verband met de gedeprimeerde stemming van de binnenlandsche markt, nam het opnemingsvermogen van deze laatste zeer toe, zoodat minder aandacht aan den export behoefde te worden gewijd. De uitvoer van ijzer en staal van genoemde landen was dan ook in 1928 lager en — wat Frankrijk betreft — zelfs zeer veel lager dan in 1927 en het is voor een groot deel hieraan te danken, dat de prijzen in 1928 zooveel loonender waren dan in het jaar te voren. Hiertoe droeg bovendien de politiek van het Internationale Ruwstaalkartel bij. Niettegenstaande den gunstigen markttoestand werd in 1928 geen wijziging gebracht in de voor de aangeslotenen bij het begin van het jaar geldende productie-maxima.

Een gevolg van de geleidelijke stijging der staal-prijzen in 1928 was, dat bij de ijzerproductie het accent hoe langer hoe meer gelegd werd op ijzer voor de staalbereiding, zoodat de productie van gieterij-ijzer vrijwel van maand tot maand terugliep en in het begin van dit jaar voor de voornaamste Europeesche landen in totaal ongeveer 100.000 ton per maand (bijna 25 pCt.) minder bedroeg dan begin 1928. Het in de markt gebrachte gieterij-ijzer kon dan ook over het algemeen grif worden opgenomen. Tegen het einde van het jaar begonnen de prijzen een stijgende beweging, welke zich zeer geleidelijk tot nu toe heeft voortgezet. De officieele notering van het West-Europeesche Gieterij-ijzerkartel is thans gestegen tot 67/6 per Engelsche ton f.o.b. Antwerpen voor ijzer met bestemming naar Engeland en tot 72 sh. per metr. ton voor ijzer met andere overzeesche bestemming.

* * *

In tegenstelling met 1927, toen de productie zowel van ruwijzer als van ruwstaal in *Duitsland* een stijgende tendenz vertoonde, liepen de productielijnen in 1928 in benedenwaartsche richting. De binnenlandsche markt had een geringer opnemings-ver-

mogen dan het jaar tevoren, o.a. beperkten de spoorwegen hare bestellingen van materieel, rails, enz. in verband met den minder gunstigen financieelen toestand. De verhooging van de loonen en de verkorting van den arbeidsduur in het begin van het jaar bracht een stijging van den kostprijs van het product mede, welke, volgens mededeelingen van de zijde der industrie, slechts zeer gedeeltelijk werd gecompenseerd door de verhooging der staal-prijzen in Januari 1928.

Ongunstig werkte verder de staking in de Zweedsche ertsgroeven, die in Januari uitbrak en zeven maanden duurde. Duitschland betreft een zeer groot deel van het benodigde ijzererts van Zweden en tengevolge van de staking zag het zich dus genoodzaakt om het tekort uit andere bronnen aan te vullen. Door het uitvallen van de Zweedsche ertsproductie gedurende zoo geruimen tijd liepen de ertsprijzen op.

Tegen het einde van het jaar, toen het looncontract door de arbeidersorganisaties werd opgezegd en een verhooging der loonen werd gevraagd, welke de werkgevers meenden niet te kunnen toestaan, ontstonden opnieuw arbeids-moeilijkheden. Toen in October bij scheidsrechterlijke uitspraak ten deele aan de eischen der arbeiders tegemoet werd gekomen, gaven de werkgevers te kennen onder deze omstandigheden niet langer een loonend bedrijf te kunnen voeren en proclameerden zij met ingang van 1 November de uitsluiting. Nadat het conflict een maand geduurd had, aanvaardden beide partijen de bemiddeling van den Minister van Binnenlandsche Zaken Severing en in afwachting van diens uitspraak werd het werk in de fabrieken weer opgenomen. De beslissing van den arbiter bracht een verhooging van de loonen, doch niet in die mate als bij de arbitrale uitspraak van October.

Geldschaarschte en de daarmede gepaard gaande zeer hoge rentestandaard en verder de reparatieverplichtingen beïnvloedden den toestand van de Duitse ijzer- en staalindustrie in ongunstigen zin. Dat niettegenstaande al deze ongunstige factoren de bedrijfsresultaten over het algemeen toch nog meevielen, was te danken aan de op ruime schaal doorgevoerde rationalisatie en aan de ruimere export-mogelijkheid tegen veel betere prijzen dan in 1927 konden worden gemaakt.

Na de matige verhooging van de binnenlandsche staal-prijzen in Januari, kwam in den loop van Mei een nieuwe prijsverhooging tot stand, die gemotiveerd werd door de stijging van de productiekosten en de oplopende prijsbeweging op de wereldmarkt. In de ruwijzerprijzen kwam in 1928 geen verandering. Eerst onlangs, nl. met ingang van 15 Mei, zijn zij met 2 à 4 Mk. per ton verhoogd.

Een groeiende ontevredenheid van de Duitse ijzer- en staalindustrie met hare positie in het Internationale Ruwstaalkartel was merkbaar. De quota zijn gebaseerd op de staalproductie van het eerste kwartaal 1926 en inderdaad was Duitschland's productie in dit tijdvak abnormaal laag (zie *grafiek*). Toen de binnenlandsche vraag naar staalproducten in 1926 en 1927 begon te stijgen en dientengevolge de productie werd verhoogd, was hiervan overschrijding van het quotum het gevolg en moesten zeer hoge bedragen aan boeten worden betaald. Weliswaar kwam men Duitschland later op verschillende manieren tegemoet, doch nog altijd bleef het bedrag der te verrichten betalingen wegens overschrijding van het quotum belangrijk.

De Duitse ijzer- en staalindustrie zal zich op den duur dus slechts in het Ruwstaalkartel kunnen voegen als haar aandeel in de totale productie op peil wordt gebracht met hare daadwerkelijke prestatie in dit opzicht. Het kartelverdrag loopt 1 April 1931 af en bij de onderhandelingen over de verlenging van het verdrag, welke het komende jaar zullen plaats vinden, kan dus een streven van de Duitse indus-

trie in deze richting worden verwacht. Zeer waarschijnlijk zal op de Juni-vergadering van het kartel deze kwestie reeds worden behandeld. (Ook België streeft naar verhooging van zijn quotum). Daarenboven zal het feit, dat het tot nu toe niet gelukt is om in het verband van het kartel syndicaten voor de verschillende staalproducten tot stand brengen — met uitzondering dan van de reeds van vroeger dateerende overeenkomst betreffende rails en het in 1927 opgerichte walsdraad-syndicaat — bij deze onderhandelingen een rol van betekenis spelen. Zooals men weet is vooral den Duitschen belanghebbenden hieraan veel gelegen; met dit doel voor oogen hebben zij indertijd het initiatief genomen tot de oprichting van het Ruwstaalkartel. Hoeveel hen echter — niettegenstaande Duitsland's ongunstige positie in het kartel — aan het voortbestaan daarvan gelegen is, blijkt wel hieruit, dat van Duitsche zijde geen gebruik is gemaakt van de gelegenheid, welke op 1 Mei van dit jaar bestond, om tegen 1 November a.s. het verdrag op te zeggen. Geen van de overige aangeslotenen trouwens is hiertoe overgegaan.

G. S. K. B.

(Slot volgt).

DE RIJKSMIDDELEN.

In dit nummer treft men aan het gebruikelijke overzicht van de opbrengst der Rijksmiddelen over de maand Mei 1929, afzonderlijk en vereenigd met die der vorige maanden van 1929, in vergelijking gebracht met de raming van dat jaar en de opbrengst over dezelfde tijdvakken van 1928.

De gewone middelen brachten in de afgelopen maand *f* 48.765.300 op tegen *f* 50.707.300 in Mei 1928 en vertoonen mitsdien een achteruitgang van *f* 1.941.900. Daarentegen overtrof de opbrengst in de afgelopen maand 1/12 der raming met een bedrag van *f* 9.503.300, een voor de maand Mei geheel normaal verschijnsel.

De totaal-opbrengst over de eerste vijf maanden van dit jaar bedroeg *f* 210.034.900, d.i. *f* 2.596.200 minder dan in hetzelfde tijdvak van het vorige jaar. De raming werd evenwel in genoemde periode overschreden en wel met *f* 13.724.500.

In vergelijking met de overeenkomstige maand van het vorige jaar vertoonen de vermogensbelasting, de dividend- en tantiëmebelasting, de rechten op den invoer, het statistiekrecht, de geslacht-, de wijn-, de suiker- en de tabakaccijns, de belasting op gouden en zilveren werken, de rechten en boeten van successie, van overgang bij overlijden en van schenking en de loodsgelden een hooger opbrengstcijfer. Daarentegen brachten minder op de grondbelasting, de personeele belasting, de inkomstenbelasting, de zout-, de gedistilleerd- en de bieraccijns, de rechten en boeten van zegel, de rechten en boeten van registratie en de domeinen. De onderscheiden middelen vertoonden derhalve een onderling zeer verschillend beeld. Over het geheel genomen mag de loop der middelen in de afgelopen maand echter niet onbevredigend worden genoemd.

In tegenstelling met de vorige maand gaf de grondbelasting ditmaal weer een daling in opbrengst te zien. Het nadeelig verschil bedroeg *f* 94.800, en deed den achterstand toenemen, welke in de eerste maanden van het jaar, als gevolg van eene kleine vertraging in de aanslagsregeling van het dienstjaar 1929, is ontstaan. De opbrengst over het tijdvak Januari t/m. Mei van dit jaar bleef *f* 302.500 bij die van hetzelfde tijdvak van 1928 ten achter. De raming werd in de afgelopen maand met *f* 1.022.000 overtroffen, waarbij intusschen moet worden bedacht, dat de grondbelasting in het midden van het jaar ruim pleegt te vloeien. Het evenredig deel der jaarraming werd in de eerste vijf maanden van het loopende jaar met *f* 100.800 overschreden.

Ook de personeele belasting gaf, vergeleken met de gelijknamige maand van het vorige jaar, een lagere

inkomst. Het decrees beliep *f* 238.200. Daarentegen kwam ruim *f* 6000 meer binnen dan 1/12 van het geraamde opbrengstcijfer. Gerekend over vijf maanden bedroegen de ontvangsten uit dit middel in 1929 *f* 417.600 minder dan in het voorafgaande jaar, welke daling hare verklaring vindt in de bij de wet van 28 December 1926 (Staatsblad No. 432) tot stand gebrachte belastingverlaging, welke zich in de eerste maanden van 1928 nog bijna niet deed gevoelen. Ook 5/12 der raming werd niet bereikt; het nadeelig verschil bedroeg *f* 2.840.700, doch dit is niets bijzonders, daar met name de maanden Februari, Maart en April voor de personeele belasting niet gunstig zijn.

De inkomstenbelasting liep in de afgelopen maand niet onbelangrijk in opbrengst terug en leverde *f* 3.117.000 minder voor de schatkist op dan in Mei 1928. Deze daling vindt haar grond in de verlaging van het tarief bij de wet van 15 Maart 1928 (Staatsblad No. 62), welke met ingang van 1 Mei van dat jaar in werking trad, doch hare werking in bedoelde maand nog bijkans niet deed gevoelen. Vergeleken met de gemiddelde maandraming kwam daarentegen *f* 5.839.000 méér binnen. Aan dit gunstig resultaat mag evenwel niet te veel waarde worden gehecht, daar de inkomstenbelasting in de maand Mei steeds de hoogste maandopbrengst van het jaar geeft. Vergelijkt men de ontvangsten over de eerste vijf maanden van 1928 en 1929, dan blijkt, dat de bedragen als volgt over de verschillende dienstjaren kunnen worden onderverdeeld:

	Jan. t/m. Mei 1928	Jan. t/m. Mei 1929
1925/26....	<i>f</i> 518.300	—
1926/27....	„ 2.621.700	<i>f</i> 245.600
1927/28....	„ 49 881.700	„ 1.357.700
1928/29....	„ „ 300	„ 43.323.400
1929/30....	—	„ 2 300
Totaal.	<i>f</i> 53.022.000	<i>f</i> 44.929.000

De vergelijking valt vrijwel over de geheele lijn in het nadeel van 1929 uit. Zoowel het loopende belastingjaar als de oude dienstjaren vertoonen een lager opbrengstcijfer. Alleen het nieuwe belastingjaar gaf een klein surplus. Ten slotte moge nog worden opgemerkt, dat in de eerste vijf maanden van dit jaar *f* 11.595.700 kon worden geboekt boven 5/12 van de voor 1929 geraamde opbrengst, doch voor den verderen loop van dit middel zegt dit weinig, daar in het tijdvak Januari t/m. Mei doorgaans meer dan de helft van de geheele jaaropbrengst wordt geïnd.

De vermogensbelasting gaf opnieuw een accres te zien, ditmaal van *f* 293.400; de stijging staat in verband met de hogere kohierbedragen van het dienstjaar 1928/1929. De raming werd met niet minder dan *f* 1.013.400 overschreden, een overigens voor de maand Mei gewoon verschijnsel. Gerekend over vijf maanden bracht de vermogensbelasting in het loopende jaar *f* 894.900 meer op dan in het vorige en *f* 1.817.900 boven 5/12 der raming. De vooruitgang bij het vorige jaar staat mede in verband met een kleine vertraging in de aanslagsregeling in 1928.

De dividend- en tantiëmebelasting bleef zich in stijgende lijn bewegen en gaf thans een meerdere ontvangst van *f* 572.100 boven Mei 1928. Daar dit middel ook in de eerste maanden van het jaar ruim heeft gevloeid, kreeg het loopende jaar tot dusver reeds een voorsprong van *f* 2.173.100 boven het voorafgaande. Vermoedelijk is hierin een verschuiving van opbrengst naar het begin van het jaar waar te nemen, zoodat moet worden afgewacht, of hier van een stijging van blijvenden aard kan worden gesproken. De maandraming werd met *f* 181.600 overtroffen. Het opbrengstcijfer der eerste vijf maanden bleef daarentegen *f* 1.649.500 bij het evenredig deel der raming ten achter. De gunstigste maanden voor dit middel moeten evenwel nog komen.

De invoerrechten bleven een stijgende opbrengst opleveren (*f* 415.500 méér), evenals het statistiekrecht, dat een accres van *f* 20.500 aanwees. Vergele-

ken met de raming bedroeg de vooruitgang in de afgelopen maand respectievelijk f 491.800 en f 11.100. Ook de cijfers over het tijdvak Januari t/m. Mei maken een vrij goed figuur; in 1929 kwamen tot dusver onderscheidenlijk f 640.600 en f 16.000 méér binnen dan in de eerste vijf maanden van 1928, een resultaat, dat uiteraard tot tevredenheid stemt.

De accijnzen vertoonden een onderling verschillend beeld. De zoutaccijns daalde met f 9.600, wellicht ten gevolge van de toeneming van den invoer van gemalen mijnzout, waarvan wel invoerrecht, doch geen accijns verschuldigd is. De geslachtaccijns gaf opnieuw een accres (van f 52.200) en leverde daarvoor f 1.038.300 voor de schatkist op. Vermoedelijk valt hierin het meerder verbruik van inlandsch rundvleesch te onderkennen als een gevolg van den dalenden invoer van bevroren vleesch en de hoge prijzen van het varkensvleesch. Ook de wijnaccijns gaf een stijging in opbrengst te zien (ad f 8.700), in tegenstelling met den gedistilleerdaccijns, welke niet minder dan f 689.000 in opbrengst terugliep wegens de bij de wet van 7 Februari 1929 (Staatsblad No. 37) tot stand gebrachte verlaging van het tarief, met ingang van 1 Maart jl. in werking getreden. Ook werd in Mei jl. nog accijns teruggegeven over aanwezige voorraden, waarvan hogere accijns is betaald. Hieraan moge nog toegevoegd, dat in de afgelopen maand (waarin vijf verschijndagen van den krediettermijn voorkwamen) bijna 4 ton minder werd ontvangen dan de gemiddelde maandraming, waarbij intusschen moet worden bedacht, dat het ramingscijfer met het oog op de tot stand gebrachte tariefsverlaging nog niet werd herzien. Het bier leverde f 99.000 minder op dan in Mei 1928; ook afgezien daarvan was het ontvangen bedrag van f 1.038.100 voor de maand Mei niet hoog. De suikeraccijns vertoonde een geringe stijging (van f 10.900), welke uiteraard niet voldoende was om den achterstand, welke in de vorige maanden van het jaar is ontstaan, in te halen. Gerekend over vijf maanden werd in 1929 f 699.600 minder ontvangen dan in het vorige jaar, terwijl f 1.325.700 minder dan het evenredig deel der jaarraming werd geboekt. Ten slotte moge nog de aandacht worden gevraagd voor den tabakaccijns, welke opnieuw een belangrijk surplus voor 's Rijks kas opleverde, ditmaal van f 343.300. Waarschijnlijk is het ruim vloeien van dit middel te danken aan de verbeterde controlemaatregelen.

Eene vergelijking van de opbrengsten der accijnzen over de eerste vijf maanden van 1928 en 1929 en van de raming, leidt tot de volgende uitkomst:

	Opbrengst 5 m. 1928	Opbrengst 5 m. 1929	Raming 5 m. 1929
Zout	f 850.700	f 767.900	f 833.300
Geslacht....	„ 4.416.600	„ 4.737.700	„ 4.583.300
Wijn	„ 770.900	„ 777.400	„ 1.104.200
Gedistilleerd	„ 18.105.000	„ 14.614.300	„ 18.750.000
Bier	„ 4.977.300	„ 5.279.600	„ 5.833.300
Suiker	„ 19.082.200	„ 18.382.700	„ 19.708.300
Tabak	„ 9.844.900	„ 11.044.600	„ 9.791.700

De belasting op gouden en zilveren werken gaf een voor dit middel belangrijke stijging te zien, nl. van f 47.000. Daardoor klom de ontvangst over de eerste vijf maanden f 34.600 boven die van dezelfde periode van 1928 en f 48.000 boven 5/12 der raming.

De rechten en boeten van zegel wezen eene daling in opbrengst aan van f 558.900, waarin tot een bedrag van f 296.800 werd bijgedragen door het zegelrecht van nota's van makelaars en commissionairs in effecten, enz. Gerekend over vijf maanden bedroeg de teruggang f 728.300, waarvan slechts f 39.000 aan een trager vloeien der beursbelasting was te wijten. Daarentegen kwam in het tijdvak Januari t/m. Mei f 765.600 meer binnen dan het overeenkomstige deel der raming. De rechten en boeten van registratie vertoonden een lager opbrengstcijfer (daling f 399.800), waarbij intusschen moet worden bedacht, dat de opbrengst van Mei 1928 (f 3.791.400) buitengewoon

hoog was. De raming werd in de afgelopen maand met f 1.141.600 overtroffen. De zeer groote aandeelenuitgifte, welke in de afgelopen maanden plaats had, oefende hierin haar invloed uit. Dit komt ook uit in de opbrengstcijfers over de eerste vijf maanden van dit jaar, welke een vooruitgang aanwijzen van f 4.501.200 boven die van Januari t/m. Mei 1928 en f 5.411.000 boven 5/12 der raming. Er is evenwel rekening mede te houden, dat de registratierechten eenigszins van wisselvalligen aard zijn en dat de eerste maanden van het jaar voor dit middel gunstig plegen te zijn. Doch ook als men dit in aanmerking neemt, valt de loop van deze belasting tot dusver bijzonder mede.

De successierechten, waarop nimmer peil te trekken valt, gaven in de afgelopen maand een surplus van f 1.475.300 boven de opbrengst van Mei 1928 en van f 337.800 boven 1/12 der raming. Tot dusver kwam in het loopende jaar f 1.200.800 meer binnen dan in de eerste vijf maanden van 1928, terwijl de raming in dat tijdperk met f 2.202.800 werd overschreden. Bij den grilligen loop van dit middel is de mogelijkheid echter niet uitgesloten, dat de verkregen voorsprong in de volgende maanden weer door lagere opbrengsten wordt geneutraliseerd.

De domeinen leverden f 26.600 minder op, hetgeen aan toevallige omstandigheden moet worden toegeschreven. Daarentegen werd aan loodsgelden f 52.000 méér ontvangen, waardoor de teruggang der vorige maand weer vrijwel werd gecompenseerd. Toch valt over den loop van laatstgenoemd middel niet te roemen; gerekend over vijf maanden bleef 1929 f 76.300 bij het vorige jaar ten achter. Ook de raming werd niet bereikt; het nadeelig verschil bedraagt f 109.200.

De inkomsten van het „Leeningfonds 1914” vertoonden opnieuw een vermeerdering en kwamen van f 9.963.600 op f 10.024.600. Van laatstgenoemd bedrag was ruim f 6.194.000 aan de Verdedigingsbelastingen te danken. In de eerste vijf maanden viel eene stijging in opbrengst waar te nemen van f 1.687.700. De zegelrechten van buitenlandsche effecten gaven in dat tijdvak f 100.800 minder te boeken, hetgeen op een vermindering der emissies van buitenlandsche fondsen wijst.

Voor het „Wegenfonds” werd in de afgelopen maand f 1.418.900 ontvangen tegen f 1.892.000 in Mei 1928. Van eerstgenoemd bedrag komt f 24.500 op rekening der rijwielbelasting, en de rest op rekening der wegenbelasting. De maanden April en Mei zijn voor laatstgenoemde belasting bijzonder gunstig. In de eerste vijf maanden kwam aan het Wegenfonds f 5.941.400 ten goede, waarvan f 5.861.000 wegenbelasting. In de eerste vijf maanden van 1928 werd aan wegenbelasting f 5.269.600 ontvangen; toen kwam echter aan rijwielbelasting nog f 5.105.200 binnen. Tot dusver leverde deze belasting niet méér dan f 80.400 op, daar zij niet meer grootendeels in de maand Januari wordt geïnd.

AANTEKENINGEN.

Indexcijfers van scheepsvrachten.

„The Economist” schrijft: Volgens ons indexcijfer waren de gemiddelde scheepsvrachten gedurende de maand Mei iets minder dan 2 pCt. lager dan gedurende de maand April; deze dalende tendenz is overigens geheel in overeenstemming met de normale seizoensschommelingen. Ons indexcijfer bedraagt voor de afgelopen maand 113,2 tegenover 109,1 een jaar geleden en 129,6 gedurende Mei 1927. Het gemiddelde voor de maand Mei gedurende de jaren 1923—25 bedraagt 126,8. Uit de eerste tabel blijken de jongste bewegingen der diverse groepen.

Gedurende de afgelopen maand bestond er goede vraag naar tonnage voor Britsche kolen en daar het aanbod niet bijzonder ruim was, stegen de vrachten naar de havens van de Golf van Biscaye, Middelland-

Datum	Europeesche wateren	Noord-Amerika	Zuid-Amerika	Britsch-Indië	Verre Oosten en Stillc Zuidzee	Australië	Totaal
Basis (Gemiddelde v. 1898—1913)	100	100	100	100	100	100	100
(Gemidd.v.1913)	110,0	113,1	123,4	106,3	117,4	127,9	116,3
Febr. 1920	814,3	529,9	757,5	744,8	587,0	712,2	691,0
Dec. „	268,9	277,2	244,1	256,8	286,7	347,2	280,1
Dec. 1921	160,1	164,1	163,7	144,4	141,3	166,5	156,7
Dec. 1922	137,1	135,2	129,2	122,6	136,1	159,3	136,6
Dec. 1923	134,0	132,7	120,1	124,4	125,1	144,2	130,1
Dec. 1924	117,4	129,2	119,5	119,8	129,3	161,1	129,4
Dec. 1925	117,0	121,6	117,0	110,1	110,1	154,9	121,8
Dec. 1926	139,7	156,1	145,9	132,9	129,2	179,8	147,3
Dec. 1927	105,6	116,2	113,6	114,2	124,9	139,8	119,0
Mei 1928	101,5	100,7	106,0	110,1	111,9	124,6	109,1
Juni „	99,6	100,4	100,8	104,0	108,8	123,7	106,2
Juli „	103,4	103,7	105,7	99,4	110,3	131,8	109,0
Aug. „	105,3	111,3	107,1	108,4	116,2	137,1	114,2
Sept. „	108,9	112,4	111,7	109,0	116,7	136,2	115,8
Oct. „	116,9	120,0	115,4	106,9	121,3	145,1	120,9
Nov. „	121,9	133,0	123,5	117,8	125,1	153,1	129,1
Dec. „	122,1	131,3	125,6	126,8	127,4	156,7	131,7
Januari 1929	119,2	128,6	125,2	123,7	126,2	142,4	127,5
Februari „	122,7	125,1	121,5	117,4	122,0	136,2	124,1
Maart „	123,8	122,7	118,5	112,2	118,3	121,1	119,4
April „	117,7	120,5	118,4	106,3	114,7	113,9	115,3
Mei „	119,6	115,6	122,6	109,0	112,6	99,7	113,2

sche Zee en Zuid-Amerika aanzienlijk. Thuisvrachten voor graan waren weder beperkt door de dalende tarweprijzen en de afwachtende houding, die de Europeesche importeurs dientengevolge aannamen. Daarentegen absorbeerde het vervoer van Argentijnsche maïs weder een aanzienlijke scheepsruimte, zoodat de thuisvrachten van Zuid-Amerika zich ongeveer op hetzelfde niveau handhaafden. Anderzijds vertoonden Noord-Amerikaansche vrachten een dalende tendenz, terwijl de thuisvrachten van Australië plotseling sterk daalden, ten gevolge van de hevige concurrentie van de lijnvaart. De handel met het Oosten was kalm.

Uit de volgende tabel blijken de wijzigingen in iedere groep en sub-groep ten opzichte van de cijfers der vorige maand; het cijfer 100 stelt telkens het gemiddelde niveau gedurende de periode 1898—1913 voor:

	Indexcijfer	+ of —
Golf van Biscaye; uitgaande vracht..	141,3	+ 9,2
„ „ thuisvracht.....	135,5	..
Middell. Zee; uitgaande vracht.....	145,0	+ 9,9
„ „ thuisvracht.....	105,3	— 2,6
Noord-Amerika	115,6	— 4,9
Zuid-Amerika; uitgaande vracht	97,2	+ 8,6
„ „ thuisvracht.....	148,0	— 0,2
Indië; uitgaande vracht	117,9	+ 2,1
„ „ thuisvracht	100,2	+ 3,3
Het verre Oosten, enz.....	112,6	— 2,1
Australië	99,7	— 14,2

De volgende tabel toont de verhouding van het indexcijfer tot het gemiddelde van 1913, waarbij het jaar 1926, waarin ons indexcijfer niet zuiver was (1913 = 100)

Maand	1925	1927	1928	1929
Januari	114,49	118,59	98,47	109,6
Februari	115,96	120,54	94,33	106,7
Maart	106,63	118,58	93,17	102,6
April	104,24	111,06	94,59	99,1
Mei	98,23	111,41	93,79	97,3
Juni	91,74	106,54	91,29	..
Juli	94,90	101,61	93,73	..
Augustus	95,87	105,51	98,17	..
September	98,19	107,51	99,54	..
October	99,49	105,78	103,93	..
November	102,23	106,27	110,94	..
December	104,67	102,31	113,17	..
Jaarl. gemiddeld.	102,22	109,64	98,8	..

door de stopzetting van den Britschen kolenuitvoer, is weggelaten, wegens de slechte voorstelling van het werkelijk prijsverloop.

MAANDCIJFERS. RIJKSPOSTSPAARBANK.

MAART	1927	1928	1929
Inlagen	f 10.195.087	f 10.025.312	f 10.261.383
Terugbetalingen ...	„ 11.256.061	„ 11.288.500	„ 11.194.453
Tegoeed der inleggers op ultimo	„ 323.161.792	„ 331.509.960	„ 342.572.016
Nom. bedr. der uitst. staatsschuldboekjes op ultimo	„ 42.062.550	„ 42.410.700	„ 42.324.850
Spaarbankboekjes:			
Aantal nieuw uitgegeven.....	12.429	10.176	9.805
Aantal geheel afbetaald	4.629	7.991	8.003
Aantal in omloop op ultimo	2.023.906	2.052.310	2.082.217

GIRO-KANTOOR DER GEMEENTE AMSTERDAM.

	Maart 1929		Maart 1928	
	In miljoenen	Aantal	In miljoenen	Aantal
Giro's (eenzijdige vermelding)				
Girobetalingen aan gemeentestellingen	f 11,8	27.421	f 12,1	22.902
Girobetalingen aan particulieren	„ 16,9	91.251	„ 20,9	107.596
Geldomzet.				
Ontvangsten	„ 4,8	6.699	„ 5,2	7.471
Betalingen	„ 6,8	31.980	„ 7,1	31.268
Part.rekeninghouders	„ 21,5 ¹⁾	35.047 ²⁾	„ 19,6 ¹⁾	29.618 ²⁾
Waarvan rekeningh. welke gelden voor 1 jaar vast hebben gedeponoord	„ 9,8	3.795 ²⁾	„ 9,1	3.249 ²⁾
Giro-depos. kas Gerzon	„ 0,13	418		

1) Gemiddeld saldo te goed. 2) Einde der maand.

EMISSIES IN MEI 1929.

Bank- en Credietinstellingen..... f 2.610.000,— zijnde:

Nederland

Aandeelen

Dordrechtsche Onderlinge Credietver. f 500.000¹⁾ aand. à 155 %²⁾ .....

Engelsch-Holl. Beleggings

Trust (Engl. and Dutch Investm. Trust) f 500.000 5 % eerste cumul. pref. aand. à 88½ % .....

Engelsch-Holl. Beleggings

Trust (Engl. and Dutch Investm. Trust) f 500.000 5 % tweede pref. aand. à 83½ % .....

Duitschland

Obligatiën

Kreditbank für Auslands-

Kolonialdeutsche

f 1.000.000 7½ % vijftien-

jarige obl. à 97½ % ..

Hypotheekbanken .....

„ 550.000,— zijnde:

Nederland

Aandeelen

Nederl. Scheepshypotheek-

bank f 500.000³⁾ aand.

à 110 %⁴⁾ .....

Industriele Ondernemingen .....

„ 49.673.700,— zijnde:

Nederland

Aandeelen

Gem. Bezit van Aand. van

Philips' Gloeilampenfabrieken f 5.274.000 6 %

cum. pref. winstd. aand.

à 130 % .....

f 6.856.200

Gem. Bezit van Aand. van Philips' Gloeilampfabrieken f 13.947.000 gew. aand. à 250 % ..... f 34.867.500	
Kuechenmeister's Int. Mij. voor Accoust. f 5.000.000 aand. à 130 % ..... f 6.500.000	
<i>Italië</i>	
Aandeelen	
Ital. Maatschappij Pirelli	
Lire 5.000.000 à f 145 per aandeel van Lire 500 f 1.450.000	
Electr., Gas-, Tél., Telegr.- en Waterl. Maatschappijen ..... f 160.000,— zijnde:	
<i>Nederland</i>	
Aandeelen	
Veenend. Waterleid. Mij. f 160.000 aand. à 100 % f 160.000	
Scheepvaart-Maatschappijen ..... „ 2.250.000,— zijnde:	
<i>Nederlandsch-Indië</i>	
Aandeelen	
Semarangsch Stoomboot- en Prauwenveer Ind. f 2.250.000 à 100 % .. f 2.250.000	
Diversen ..... „ 537.500,— zijnde:	
<i>Nederland</i>	
Aandeelen	
N.V. „Algem. Handelsmij. v. Onroerende Goederen” f 500.000 aand. à 107½ % f 537.500	
Spoorweg-Maatschappijen ..... „ 1.200.000,— zijnde:	
<i>Amerika</i>	
Aandeelen	
St. Louis—San Francisco Railw. Corp. \$ 500.000 ⁵⁾ 6 % met cum. pref. aand. à 96 % ..... f 1.200.000	
Totaal.... f 56.981.200,—	

- 1) Waarop 20 % te storten.
- 2) Koers voor aandeelh.; voor vrije inschrijvers 180 %.
- 3) Waarop 10 % te storten.
- 4) Uitsluitend voor aandeelhouders.
- 5) Introductie.

Totaal der emissies in Januari.... f 144.956.460,—	
Februari .. „ 132.588.625,—	
Maart .... „ 24.530.250,—	
April .... „ 14.200.750,—	
Mei ..... „ 56.981.200,—	
Algemeen Totaal..... f 373.257.285,—	

Voorts werd in de afgelopen maand hier te lande de inschrijving opengesteld op een beperkt bedrag:

- 7 % obl. Deutsche Rijkslening à 99 % (introductie);
  - 5½ % „ American I. G. Chemical Corp. à 95 % (introductie);
  - Cert. van gew. aand. z. n. w. American Steel Foundries à 62½ % (introductie);
  - Cert. van 10 en 100 aand. A à frs. 100 Sté. Financière Internationale de la Soie Artificielle à 82 % (introd.);
  - Pref. aand. Mij. tot Expl. van de Parker Octrooien Parker Rust Proof à 130 %;
- en op de volgende obligatieleeningen:

	Rente- Guldens	Emissie- voet	koers
Congr. der Broeders van Liefde; Venray en Stratum (gedeeltelijk conversie).....	500.000	5 %	100 %
Congr. der E.E. Zusters van den H. Joseph, St. Trudpert	300.000	7 %	98½ %
Mij. voor Kerkelijk Crediet.....	1.000.000	4½ %	97 %
R.K. Parochiaal Kerkbestuur van de H. Liduina, den Haag	160.000	5 %	100 %
Congr. der E.E. Zusters van den Allerh. Verlosser, Bühl (Baden) ..	240.000	7 %	98½ %
Orde der E.E. Barmh. Broeders van Trier (Conversie)	750.000	8 %	100 %

Bethlehemskerk, den Haag	240.000	5 %	100 %
Vereen. der Zusters v. Liefde, Venray	500.000	5 %	99½ %
Orde der E.E. Z.Z. van d. Allerh. Verlosser, Budapest	900.000	8 %	98½ %
Congr. der E.E. Z.Z. Ursulinen v. h. Bisdom Haarlem	100.000	5 %	100 %

OVERZICHT DER RIJKSMIDDELEN. (In Gulden)

	Mei 1929	Sedert 1 Januari 1929	Overeen- komstige periode 1928
<i>Directe belastingen.</i>			
Grondbelasting	2.804.059	9.011.207	9.313.708
Personeele belasting ..	1.881.050	6.534.278	6.951.894
Inkomstenbelasting ..	12.505.620	44.929.002	53.022.009
Vermogensbelasting ..	2.138.444	7.442.907	6.548.039
Dividend- en tantieme- belasting	1.848.236	6.683.843	4.510.703
<i>Invoerrechten.</i>	5.658.483	27.485.181	26.844.569
<i>Statistiekrecht.</i>	386.112	1.864.779	1.848.780
<i>Accijnzen.</i>			
Zout	151.197	767.938	850.681
Geslacht	1.038.348	4.737.714	4.416.578
Wijn	59.621	777.390	770.945
Gedistilleerd	3.351.440	14.614.276	18.105.000
Bier	1.038.094	5.279.650	4.977.314
Suiker	3.401.131	18.382.681	19.082.236
Tabak	2.498.145	11.044.577	9.844.891
Belasting op gouden en zilveren werken.....	131.163	464.674	430.102
<i>Indirecte belastingen.</i>			
Zegelrechten	12.206.885 ²⁾	11.598.888 ²⁾	12.327.230
Registratierechten.....	3.391.639	16.660.998	12.159.845
Successierechten.....	3.504.424	18.036.175	16.835.366
<i>Domeinen, wegen en vaarten</i>			
Staatsloterij	17.007	234.729	235.725
Loodsgelden	417.997	1.974.158	2.050.454
Totaal-Generaal ..	48.765.349	210.034.895	212.631.120

¹⁾ Hieronder begrepen f 686.979 wegens zegelrecht van nota's van makelaars en commissieagents in effecten, enz. (Beursbel.). ²⁾ Id. f 3.588.864. ³⁾ Id. f 3.627.835.

HEFFINGEN VOOR HET LEENINGFONDS 1914.

	Mei 1929	Sedert 1 Januari 1929	Overeen- komstige periode 1928
Verdedigingsbelast. I	2.378.155	8.582.822 ¹⁾	9.340.240
Verdedigingsbelast. II	3.815.988	14.867.599	13.970.844
<i>Opcenten:</i>			
Grondbelasting	564.022	1.810.815	1.874.510
Personeele belasting ..	344.858	1.333.605	1.464.048
Inkomstenbelasting ..	24.904	303.742	1.148.690
Vermogensbelasting ..	1.190.336	4.142.593	1.683.758
Dividend- en tantieme- belasting	609.918	2.205.668	1.488.532
Accijns op Suiker	680.226	3.676.536	3.816.447
„ „ Wijn	11.924	155.478	154.189
Gedistilleerd	335.144	1.461.428	1.810.500
Zegelrecht van buitl. eff.	69.109	496.805	597.591
Totaal....	10.024.584	39.037.091	37.349.349

¹⁾ Totaal Ia en Ib.

HEFFINGEN VOOR HET WEGENFONDS.

	Mei 1929	Sedert 1 Januari 1929	Overeen- komstige periode 1928
Wegenbelasting	1.394.424	5.861.038	5.269.647
Rijwielbelasting	24.445	80.400 ¹⁾	5.105.227
Totaal	1.418.879	5.941.438	10.374.874

¹⁾ 90 % der werkelijke opbrengst; art. 39 der Wegenbel.wet.

SPLITSING VAN DE OPBRENGST DER GROND-, PERSO- NEELE-, INKOMSTEN- EN VERMOGENSBELASTING. SEDERT 1 JANUARI 1929.

Dienstjaren	Grond- belasting	Personeele belasting	Inkomsten- belasting	Vermogens- belasting
1926/27	—	—	245.646	1.224
1927/28	7.544	203.626	1.357.690	33.797
1928/29	4.027.576	3.970.187	43.323.373	7.407.556
1929/30	4.976.087	2.360.465	2.293	330
Totaal --	9.011.207	6.534.278	44.929.002	7.442.907

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Ned. Bk.	Disc. Wissels. 5 1/2	25 Mrt. '29	Zwits. Nat. Bk. 3 1/2	22 Oct. '25
Bel. Binn. Eff. 6	25 Mrt. '29	N. Bk. v. Denem. 5	23 Juni '27	
Vrsch. in R.C. 7	25 Mrt. '29	Zweedsche Rbk 4 1/2	24 Aug. '28	
Javasche Bank	4 1/2	25 Feb. '29	Bank v. Noorw. 5 1/2	26 Mrt. '28
Bank van Engeland	5 1/2	7 Feb. '29	Bk. v. Tsjecho-	
Duitsche Rijksbank	7 1/2	25 Apr. '29	slowakije .. 5	8 Mrt. '27
Bank v. Frankrijk	3 1/2	19 Jan. '28	N. Bk. v. O'rijk. 7 1/2	24 Apr. '29
Belgische Nat. Bnk.	4	30 Juni '28	N. Bk. v. Hong. 8	24 Apr. '29
Fed. Res. Bank N.Y.	5	12 Juli '28	Bank v. Italië. 7	13 Mrt. '29
Bank van Spanje ..	5 1/2	19 Dec. '28	Z.-Afr. Res. bnk 5 1/2	9 Jan. '28

OPEN MARKT.

Data	1929				1928	1927	1914
	15 Juni	10/15 Juni	3/8 Juni	27 Meil 1 Juni	11/16 Juni	13/18 Juni	20/24 Juli
Amsterdam Partic. disc. Prolong.	5 1/4	5 1/4-5 1/2	5 1/4-3/8	5 1/2-7/16	4 1/2-1/8	3 1/2-5/8	3 1/8-3/16
Londen Daggeld ..	4-1/2	3 1/4-4 1/4	3-4 1/2	3 1/2-6	3-1/2	2 3/4-4 1/2	1 3/4-2
Berlijn Daggeld ..	6 1/2-8	6-9	6 1/2-10 1/2	6 1/2-11 1/2	4-6 1/2	3 1/2-6 1/2	—
New York Daggeld 1)	7-1/4	7-1/4	7-1/4	6-1/4	5-6 1/4	4-1/4	1 3/4-2 1/4

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York *)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
11 Juni 1929	2.49 1/16	12.07 1/2	59.38	9.73 1/2	34.58 1/2	99 1/2 %
12 " 1929	—	—	—	—	—	99 1/2 %
13 " 1929	2.49 1/16	12.07 1/2	59.37 1/2	9.73 1/2	34.59 1/2	99 1/2 %
14 " 1929	2.49 1/16	12.07 1/2	59.37 1/2	9.73 1/2	34.58 1/2	99 1/2 %
15 " 1929	—	—	—	—	—	99 1/2 %
17 " 1929	2.49 1/16	12.07 1/2	59.40	9.74	34.57 1/2	99 1/2 %
Laagsted. w. 1)	2.48 7/16	12.07	59.30	9.72	34.56	99 1/2 %
Hoogste d. w. 1)	2.49 1/16	12.08	59.41	9.75	34.61	100
10 Juni 1929	2.49 1/16	12.07 1/16	59.40	9.74	34.59 1/2	99 1/2 %
3 " 1929	2.49	12.07 1/2	59.36 1/2	9.73 1/2	34.58 1/2	99 1/2 %
Muntpariteit	2.48 1/2	12.10 1/2	59.26	9.75	34.59	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
11 Juni 1929	47.92	35.—	7.38	1.47 1/2	13.02 1/2	35.65
12 " 1929	—	—	7.36 1/2	1.47 1/2	13.02	35.62 1/2
13 " 1929	47.92	35.—	7.36 1/2	1.48	13.03	35.55
14 " 1929	47.92	35.—	7.37	1.47 1/2	13.03	35.62 1/2
15 " 1929	—	—	7.37 1/2	1.47 1/2	—	—
17 " 1929	47.91 1/2	35.—	7.37 1/2	1.47 1/2	13.03	35.47 1/2
Laagsted. w. 1)	47.87 1/2	34.90	7.34	1.45	13.00	34.70
Hoogste d. w. 1)	47.93	35.05	7.40	1.51	13.06	35.75
10 Juni 1929	47.95	35.—	7.37 1/2	1.47 1/2	13.03	35.49
3 " 1929	47.94	34.97 1/2	7.37 1/2	1.48	13.03 1/2	34.82 1/2
Muntpariteit	48.—	35.—	7.37 1/2	1.48	13.09	48.—

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Oslo *)	Helsingfors 1)	Buenos-Aires 1)	Montreal 1)
11 Juni 1929	66.60	66.35	66.37 1/2	6.27	104 3/8	2.47 1/2
12 " 1929	—	—	—	6.25 1/2	104 3/8	2.47 1/2
13 " 1929	66.62 1/2	66.35	66.37 1/2	6.26	104 1/2	2.46 1/16
14 " 1929	66.65	66.35	66.37 1/2	6.26	104 3/8	2.47 1/16
15 " 1929	—	—	—	6.26	104 3/8	2.47
17 " 1929	66.70	66.35	66.37 1/2	6.26	104 1/2	2.47
Laagsted. w. 1)	66.52 1/2	66.27 1/2	66.30	6.23	104	2.46 1/2
Hoogste d. w. 1)	66.70	66.40	66.42 1/2	6.31	104 1/2	2.47 1/8
10 Juni 1929	66.60	66.35	66.37 1/2	6.26 1/2	104 3/8	2.47 1/8
3 " 1929	66.57 1/2	66.32 1/2	66.35	6.25	104 3/8	2.47 1/8
Muntpariteit	66.67	66.67	66.67	6.26 1/2	105 1/2	2.48 1/2

*) Noteering te Amsterdam. **) Noteering te Rotterdam.
 1) Particuliere opgave.
 *) Wettelijk gestabiliseerd tusschen 7.53 1/8 en 7.21 1/2.
 In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
11 Juni 1929	4,84 1/16	3,90 7/8	23,84 1/2	40,16
12 " 1929	4,84 2/32	3,90 7/8	23,82 1/4	40,16
13 " 1929	4,84 1/16	3,90 7/8	23,84	40,15
14 " 1929	4,84 1/16	3,90 7/8	23,84	40,15
15 " 1929	4,84 2/32	3,90 7/8	23,84 1/2	40,15
17 " 1929	4,84 2/32	3,91 1/8	23,85	40,15
18 Juni 1928	4,88 1/8	3,93 1/8	23,90	40,33 1/2
Muntpariteit ..	4,8667	3,9108	23,81 1/4	40 1/16

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Londen	Noteerings-eenheden	1 Juni 1929	8 Juni 1929	10/15 Juni '29 Laagste	15 Juni 1929 Hoogste
Alexandrië ..	Piast. p. £	97 1/2	97 1/2	97 1/16	97 1/2
Athene	Dr. p. £	375	374 3/4	374 1/8	375
Bangkok ...	Sh. p. tical	1/10 5/8	1/10 5/8	1/10 3/8	1/10 1/2
Budapest ...	Pen. p. £	27.83	27.82	27.80	27.84
B. Aires ..	d. p. \$	47 5/32	47 5/32	47 1/16	47 3/16
Calcutta	Sh. p. rup.	1:52 7/32	1:52 7/32	1:51 13/16	1:51 7/8
Constantin ..	Piast. p. £	1007 1/2	1.007 1/2	995	1.020
Hongkong ..	Sh. p. \$	1/11 1/2	1/11 7/8	1:11 7/8	2:0 1/8
Kobe	Sh. p. yen	1,9 7/8	1,9 7/8	1,9 23/32	1,9 11/16
Lissabon ..	Escu. p. £	108 1/8	108 1/8	108	108 1/8
Mexico 1) ...	\$ per £	10.12 1/2	10.15	10.00	10.20
Montevideo	d. per £	48 1/8	47 3/4	47 3/4	48
Montreal ..	\$ per £	4.88 5/8	4.88 5/8	4.88 1/4	4.89 1/4
R.d.Janeiro	d. per Mil.	5 7/8	5 7/8	5 5/8 6/4	5 5/8 6/4
Shanghai ...	Sh. p. tael	2/5 1/32	2/4 7/16	2/4 7/16	2/5 1/8
Singapore ...	id. p. \$	2/35 1/64	2/35 1/64	2/32 3/32	2/32 3/32
Valparaiso *)	\$ p. £	39.60	39.54	39.54	39.59
Warschau ..	Zl. p. £	43 1/16	43 1/16	43 1/16	43 1/16

1) In het vervolg worden de Mex. \$ niet meer in penc. doch in £ genoteerd. 2) 90 dg.

ZILVERPRIJS

GOUDPRIJS *)

Date	Londen 1) N.York 2)	Date	Londen
10 Juni 1929	24 3/16	10 Juni 1929	84 1/16
11 " 1929	24 1/2	11 " 1929	84 1/16
12 " 1929	24 3/8	12 " 1929	84 1/16
13 " 1929	24 5/16	13 " 1929	84 1/16
14 " 1929	24 7/16	14 " 1929	84 1/16
15 " 1929	24 1/8	15 " 1929	84 1/16
16 Juni 1928	27 1/16	16 Juni 1928	84 1/16
20 Juli 1914	24 1/16	20 Juli 1914	84 1/16

1) in pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$c. p. oz. fine. 3) in sh. p. oz. fine

STAND VAN 's RIJKS KAS.

Vorderingen.	7 Juni 1929	15 Juni 1929
Saldo bij de Ned. Bank	f 1.499.389,12	f 3.528.185,37
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten	" 49.063,30	" 573.668,27
Voorrecht op ult. Mei (April) '29 aan de gem. op voor haar door de Rijks-administratie te heffen gemeentelijke inkomstenbelasting en opcenten op de Rijksinkomstenbelasting.....	" 37.096.225,32	" 13.077.177,54
Voorrecht op ult. Mei (April) '29 aan de gem. op voor haar door de Rijks-administratie te heffen gemeentelijke inkomstenbelasting en opcenten op de Rijksinkomstenbelasting.....	" 432. 63,25	" —
Id. aan Suriname	" 10.147.242,15	" 10.047.406,32
Id. aan Curaçao	" 240.019,50	" 269.150,59
Kasvoord. weg. creditverst. a/h. buitenl. Daggeldleeningen tegen onderpand ..	" 146.368.490,16	" 145.218.260,80
Saldo der postrekeningen van Rijks-comptabelen	" 26.000.000,—	" 33.000.000,—
Vordering op het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds 2)	" 22.699.858,03	" 21.846.073,98
Vordering op andere Staatsbedrijven 3)	" 3.522.578,72	" 3.702.578,72
Verplichtingen.		
Voorrecht door de Nederl. Bank ingev. art. 16 van haar octrooi verstrekt ..	—	—
Schatkistbiljetten in omloop 1).....	f 114.679.000,—	f 114.679.000,—
Schatkistpromessen in omloop	" 34.620.000,—	" 34.370.000,—
Waarvan direct bij de Ned. Bank ..	—	—
Zilverbons in omloop	" 11.547.789,—	" 11.427.142,50
Schuld aan Ned.-Indië	" —	" 1.126.120,60
Id. aan het Alg. Burg. Pensioenfonds 2)	" 58.928,26	" 39.245,96
Id. a. h. Staatsbedrijft d. P. T. en T. 3) ..	" 46.931.215,32	" 44.030.472,34
Id. aan andere Staatsbedrijven 3).....	" 1.915.000,—	" 1.915.000,—
Id. aan diverse Instellingen 3).....	" 12.179.652,79	" 12.266.264,41

1) Waarvan f 12.056.000 vervallende op 1 Juli 1929.
 2) In rekg.-crt. met 's Rijks Schatkist.
 3) In rekg.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

	8 Juni 1929	15 Juni 1929
Vorderingen:		
Saldo bij 's Rijks kas	—	f 1.126.000,—
Saldo bij de Javasche Bank	f 1.801.000,—	" 5.447.000,—
Verplichtingen:		
Voorrecht 's Rijks kas	" 755.000,—	—
Betaalmiddelen in 's Lands Kas....	—	—
Waarvan Muntbiljetten	—	—
Muntbiljetten in omloop	" 46.597.000,—	" 47.241.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds ..	" 2.306.000,—	" 2.306.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postbank	" 811.000,—	" 884.000,—
Voorrecht van de Javasche Bank....	—	—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 17 Juni 1929

Activa.			
Binnenl. Wis-	Hfdbk. f	49.443.724,67	
sels, Prom.,	Bijbnk. "	2.768.455,90	
enz. in disc.	Ag.sch. "	13.174.307,60	f 65.386.488,17
Papier o. h. Buitenl. in disconto			"
Idem eigen portef.		f 172.234.547,—	
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.			" 172.234.547,—
Beleeningen	Hfdbk. f	38.469.718,42	
incl. vrsch.	Bijbnk. "	7.055.506,04	
in rek.-crt.	Ag.sch. "	48.542.050,37	"
op onderp.		f 94.067.274,83	
Op Effecten		f 90.450.174,83	
Op Goederen en Spec.		" 3.617.100,—	" 94.067.274,83
Voorschotten a. h. Rijk			"
Munt en Muntmateriaal			"
Munt, Goud	f	65.985.300,—	
Muntmat., Goud		" 370.803.102,09	
	f	436.788.402,09	
Munt, Zilver, enz.		" 21.356.328,71	
Muntmat., Zilver		"	" 458.144.730,80 ¹
Belegging $\frac{1}{8}$ kapitaal, reserves en pensioenfond		"	" 24.946.358,30
Gebouwen en Meub. der Bank		"	" 5.000.000,—
Diverse rekeningen		"	" 36.332.499,30
	f	856.111.898,40	
Passiva.			
Kapitaal	f	20.000.000,—	
Reservefonds		" 7.157.903,12	
Bijzondere reserve		" 8.000.000,—	
Pensioenfond		" 5.886.934,41	
Bankbiljetten in omloop		" 788.447.265,—	
Bankassignatiën in omloop		" 213.742,49	
Rek.-Cour. { Het Rijk f 2.872.732,60			
saldo's: { Anderen " 12.134.145,92		" 15.006.878,52	
Diverse rekeningen		" 11.399.174,86	
	f	856.111.898,40	
Beschikbaar metaalsaldo		f 136.210.996,27	
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is		" 340.527.490,—	

¹) Waarvan in het buitenland f 23.890.447,18

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. Metaal-saldo ¹⁾	Dek-kings-perc.
	Munt	Muntmat.				
17 Juni '29	65.915	370.803	788.447	15.221	136.211	57
10 " '29	66.090	370.803	803.815	14.901	130.129	56
3 " '29	66.098	370.803	825.677	19.228	119.875	54
27 Mei '29	66.209	370.803	796.883	30.457	127.269	55
21 " '29	66.220	370.805	808.411	20.311	125.999	55
13 " '29	66.221	370.817	826.672	16.047	119.835	54
18 Juni '28	67.567	367.469	778.059	45.490	293.255	55
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen ²⁾
17 Juni 1929	65.386	—	94.067	172.235	36.332
10 " 1929	75.123	—	103.063	171.601	33.132
3 " 1929	96.011	—	98.428	160.715	35.166
27 Mei 1929	110.535	—	103.850	152.517	35.882
21 " 1929	131.959	—	110.170	137.329	37.455
13 " 1929	143.035	—	134.148	121.744	41.604
18 Juni 1928	50.410	—	104.869	196.568	36.635
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	20.188	509

¹) Sedert den bankstaat van 14 Jan. '29 weder op de basis van $\frac{1}{8}$ metaaldekking. ²) Sluitpost activa.

SURINAAMSCH BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Discont.	Div. rekeningen ¹⁾
18 Mei 1929	811	1.507	672	981	294
11 " 1929	811	1.487	732	986	290
4 " 1929	811	1.624	698	988	296
27 April 1929	811	1.618	664	991	302
20 " 1929	810	1.495	746	1.006	282
19 Mei 1928	1.090	1.471	507	815	446
5 Juli 1914	645	1.100	560	735	396

¹) Sluitpost der activa.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. metaal-saldo
15 Juni 1929	183.400		306.800	39.700	44.080
8 " 1929	184.800		306.700	34.700	48.240
1 " 1929	185.700		302.400	37.600	49.700
18 Mei 1929	162.203	22.117	305.061	28.689	50.820
11 " 1929	162.043	21.568	307.847	31.093	48.035
4 " 1929	162.201	22.353	302.791	35.336	49.304
27 Apr. 1929	167.183	21.248	299.717	37.682	53.471
16 Juni 1928	174.111	15.362	309.831	48.379	118.147
18 Juni 1927	185.044	25.305	316.634	54.388	136.731
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842 ²⁾

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Dek-kings-percentage
15 Juni 1929		149.700		***	53
8 " 1929		143.200		***	54
1 " 1929		141.400		***	55
18 Mei 1929	7.968	25.970	76.105	42.346	55
11 " 1929	8.300	25.854	77.746	44.306	54
4 " 1929	8.029	26.941	76.457	42.297	55
27 Apr. 1929	7.873	26.915	72.162	41.717	56
16 Juni 1928	15.470	21.307	75.541	63.600	53
18 Juni 1927	14.242	20.387	68.536	56.305	57
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	44

¹) Sluitpost activa. ²) Basis $\frac{1}{8}$ metaaldekking.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling. ¹⁾

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities	
				Disc. and Advances	Securities
12 Juni 1929	164.211	362.059	61.183	5.675	21.007
5 " 1929	163.851	361.577	61.392	6.215	21.000
29 Mei 1929	163.270	360.107	62.361	8.151	22.423
22 " 1929	162.747	362.364	59.627	6.916	20.119
15 " 1929	161.861	362.811	58.329	9.586	17.747
8 " 1929	160.880	362.794	57.419	11.607	15.706
13 Juni 1928	168.100		135.074		51.668
22 Juli 1914	40.164		29.317		33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek-kings-perc. ²⁾
			Bankers	Other Accounts		
12 Juni '29	36.212	10.581	61.100	35.523	62.152	57 $\frac{1}{8}$
5 " '29	43.107	8.511	70.347	35.946	62.274	54 $\frac{7}{8}$
29 Mei '29	40.032	24.341	56.349	35.269	63.163	54 $\frac{13}{32}$
22 " '29	38.487	15.300	57.507	35.315	60.384	55 $\frac{13}{32}$
15 " '29	37.817	9.291	61.071	36.079	59.050	55 $\frac{13}{32}$
8 " '29	39.782	8.680	63.223	35.532	58.086	54
13 Juni '28	34.440	18.250		102.793	52.776	43 $\frac{1}{2}$
22 Juli '14	11.005	13.736		42.185	29.297	52

¹) Zie voor wijzigingen in de bankstaat de toelichting op blz. 1080 en 1081. ²) Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francos.

Data	Goud ¹⁾	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wissels	Waarv. op het buitenl.	Beleeningen	Renteloos voorschot a. d. Staat
7 Juni '29	36.603	730	7.513	25.171	18.423	2.430	3.200
31 Mei '29	36.596	732	7.805	24.229	18.407	2.444	3.200
24 " '29	36.590	732	7.893	25.241	18.406	2.322	3.200
17 " '29	36.534	732	7.942	24.513	18.400	2.368	3.200
7 Juni '28	5.543	343	62	1.696	15	1.921	—
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	8	769	—

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver-sen ²⁾	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort.k.	Particulieren
7 Juni '29	5.769	1.522	63.486	5.285	6.296	6.736
31 Mei '29	5.769	3.322	64.316	5.037	6.394	7.176
24 " '29	5.769	1.525	62.654	5.821	6.167	7.521
17 " '29	5.769	1.468	62.864	5.635	6.252	6.744
7 Juni '28	—	31.243	59.856	130	—	8.341
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

¹) Bij de stabilisatie is de goudvoorraad gewaardeerd volgens de nieuwe waarde van den franc. ²) Sluitpost activa.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 17 Juni 1929.

Hoewel de algemeene tendenz op de internationale fondsenmarkten gedurende de achter ons liggende week over het algemeen vast is geweest, zijn de omzettingen niet omvangrijk geworden. Zelfs te New York, waar belangrijke koersverheffingen plaats hebben gevonden, is de handel betrekkelijk kalm gebleven. Op zichzelf werd dit als een gunstig teeken beschouwd, temeer, omdat de make-larsleeningen practisch niet zijn veranderd en de nieuwe aankopen dus niet met geleend geld zijn gefinancierd. Op den voorgrond hebben aandelen in „public utility” ondernemingen gestaan, waarbij zich later aandelen in staal- en kopermaatschappijen, benevens sommige spoorwegondernemingen hebben gevoegd. De vrij ruime houding van de geldmarkt heeft bijgedragen tot een zeker optimisme, waarop echter petroleumaandelen een uitzondering hebben gevormd. Het feit, dat de conferentie te Colorado Springs uiteen is gegaan, zonder dat overeenstemming is bereikt omtrent een mogelijke beperking van de petroleumvoortbrenging heeft teleurstelling gewekt.

Te Londen is de beurs vrijwel gedurende de gansche berichtsweek kalm gebleven. Af en toe waren er enkele momenten, waarop de speculatie iets meer ondernemingslust aan den dag heeft gelegd, doch deze bleken in geen enkel geval van langen duur te zijn. Voorbijgaand bestond bijv. vraag voor aandelen in binnenlandsche spoorwegondernemingen, in verband met gunstige verwachtingen, nu Labour aan het bewind is gekomen, doch ook hier was de belangstelling niet blijvend. Het tot stand komen van een overeenkomst inzake de herstelkwesties heeft weliswaar een gunstigen invloed uitgeoefend, doch in de markt was dit slechts merkbaar aan de lichte koersverheffing van enkele buitenlandsche fondsen. Het publiek heeft een volkomen afwachtende houding aangenomen.

Te Parijs is ter beurze vrijwel niets omgegaan. Aangenomen werd, dat betrekkelijk groote kooporders van buitenlandsche zijde te Parijs waren geconcentreerd, doch dat deze niet op de fondsenmarkt, doch onderling tusschen de banken werden uitgevoerd. Dientengevolge is ter beurze niet veel hiervan gebleken en bestond eerder een neiging tot lichte afbrokkeling.

Te Berlijn heeft de fondsenmarkt iets sterker dan de andere beurzen den invloed ondergaan van de regeling inzake de herstelvraagstukken. De geheele markt was opgewekter van toon en vooral voor aandelen Deutsche Reichsbank, Siemens, kaliaandelen, enz. bestond goede vraag. Weliswaar kon het hoogste niveau ten slotte niet geheel behouden blijven, doch de grondtoon is voortdurend opgewekt gebleven.

Ten onzent is de beursweek onderbroken door een beursvacantiedag ter eere van het jubileum van H. M. de Koningin-Moeder. Dit heeft echter aan de stemming niet veel afbreuk gedaan, welke over het algemeen opgewekt is gebleven. Toch zijn er wel belangrijke uitzonderingen voorgekomen.

De *beleggingsmarkt* heeft geen bijzondere symptomen naar voren gebracht; zij was vrijwel onbewogen, met een lichte neiging tot verbetering. 6 pCt. Ned. Werk. Schuld 1922: 103½, 103¹¹/₁₆; 4½ pCt. Ned. Werk. Schuld 1917: 99¹⁵/₁₆, 99¹¹/₁₆; 4½ pCt. Ned.-Indië 1926: 97½, 97¹¹/₁₆; 5 pCt. Brazilië 1903 £ 100: 82½, 81½; 5 pCt. Brazilië 1913 £ 20—100: 70½, 71½; 8 pCt. Sao Paulo 1921: 105½.

De *afdeeling voor industriële aandelen* heeft vrij sterk

de aandacht getrokken, al is de levendigheid niet voor alle fondsen even groot geweest. Ook was de tendenz ietwat onregelmatig. Aandelen Philips Gloeilampenfabrieken bijv. hebben aanvankelijk een stijging te zien gegeven, welke eenige winstnemingen en daardoor een daling van den koers heeft uitgelokt. Op den laatsten dag van de berichtsperiode echter deed zich weer zoo groote vraag gelden, dat niet alleen de verliezen volkomen werden genivelleerd, doch bovendien een nieuw hoog peil werd bereikt. Bij kunstzidesoorten is vrijwel hetzelfde beeld op te merken geweest; speciaal voor aandelen Euka is tegen het slot goede vraag ontstaan. Certificaten Margarine Unie konden zich gedurende de geheele berichtsweek in goede belangstelling verheugen; daarentegen liepen aandelen Calvé-Delft geleidelijk achteruit. Calvé-Delft: 225¼, 218½; Centrale Suiker Mij.: 61, 66; Holl. Kunstzijde Industrie: 199, 200; Internationale Viscose: 95½, 92¾; Maekubec: 146¼, 147½; Margarine Unie: 474¾, 477½; Ned. Kabelfabriek: 455, 469½; Ned. Kunstzijdefabriek: 412, 411¼; Philips Gloeilampenfabriek (Gem. Bez. v. A.): 862, 884; Ougrée Marihay: 390, 379; Separator: 150½, 146; Zweedsche Lucifers: 379, 376¼.

De *afdeeling voor suikeraandelen* heeft aanvankelijk weinig variaties te zien gegeven. De berichten omtrent de verkoopen van de V.J.S.P. tegen lagere prijzen dan de vorige, hebben niet veel uitwerking gehad en toen tegen het einde van de berichtsweek hogere Cubaprijzen werden genoteerd, ontstond zoo groote vraag voor aandelen H.V.A. en ten deele ook voor de andere soorten, dat het algemeene peil niet onaanzienlijk is gestegen. Cultuur Mij. der Vorstenlanden: 160, 157½; H.V.A.: 640½, 651½; Javasche Cultuur Mij.: 346, 350; Maron: 226, 218 (ex div.); Moormann: 270, 271¼; Ned.-Ind. Suiker Unie: 211, 220¼; Poerwodjo: 73, 70¼; Sindanglaoct: 392, 380½; Tjepper: 655; Tjeweng Lestari: 176, 186.

Daarentegen was de *tabaksmarkt* bepaald ongeanimeerd. Onder invloed van de berichten, dat de te velde staande oogst van droogte heeft geleden, tezamen met de niet steeds even bevredigende prijzen, op de inschrijvingen behaald, is nogal omvangrijk aanbod ontstaan, dat de koersen sterk heeft gedrukt. Arendsburg: 525, 528; Deli Batavia Mij.: 408, 386; Ngoepit: 328, 321; Oostkust: 141½, 137½; Senembah: 457, 446½.

De *rubberafdeeling* was vrijwel volkomen verwaarloosd. Een uitzondering dient te worden gemaakt voor aandelen Rubber Cultuur Maatschappij „Amsterdam”, welke iets hooger noteerden, in verband met eenige aankopen voor buitenlandsche rekening, naar men althans ter beurze meende te mogen veronderstellen. Overigens heeft de afdeeling eerder eenige neiging tot achteruitgang aan den dag gelegd. Amsterdam Rubber: 259½, 261¼; Deli Batavia: 165, 160¼; Hessa Rubber: 335, 339; Indische Rubber: 245, 229½; Java Caoutchouc: 134, 132; Kendeng Lemboe: 335, 325¼; Majanglanden: 237, 243½; Ned.-Ind. Rubber & Koffie: 225, 220; Oost-Java Rubber: 284, 288; R'dam Tapanoeli: 100; Serbadjadi: 187, 180; Sumatra Caoutchouc: 152, 151½; Sumatra Rubber: 196, 183 (ex div.); Ver. Ind. Cultuur Ond.: 137, 136; Intercontinental Rubber: 9½, 9¹¹/₁₆.

De markt voor *petroleumaandelen* werd beheerscht door de berichten uit de Vereenigde Staten, welke de hoop op het bereiken van overeenstemming inzake de petroleumrestrictie voorloopig hebben vernietigd. Deze omstandigheid was oorzaak, dat de optimistische toon uit het jaarverslag der Koninklijke Petroleum Maatschappij weinig

INDUSTRIEËLE DISCONTO MAATSCHAPPIJ

AMSTERDAM   LONDEN   BERLIJN   PARIJS   KOPENHAGEN
 MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL / 25.000.000.—   VOLGESTORT GEPLAATST EN RESERVES / 13.400.000.—

Financiering van den afzet van industriële producten.

uitwerking heeft gehad. Dordtsche Petr. Ind. Mij.: 395, 393; Kon. Ned. Petr. Mij.: 415, 407½; Perlak Petroleum: 214½, 207½; Pseudawa: 38¼, 37; Marland Oil: 36½, 35½.

Scheepvaartandeelen hebben zich op den achtergrond bewegen, waarbij van een bepaalde tendenz niet kon worden gesproken. Sommige soorten waren iets hooger, andere weer eenigszins aangeboden, doch groot zijn de verschillen nergens geworden. Holland-Amerika Lijn: 67½, 65½; Java-China-Japan Lijn: 135¼, 135; Kon. Ned. Stoomb. Mij.: 88; Ned. Scheepvaart Unie: 222¼, 218¼; Nièvelt Goudriaan: 103½, 101½; Stoomv. Mij. Nederland: 192.

Van *mijnbouwvaandeelen* werden aandeelen Boeton in vrij omvangrijke mate verhandeld, doch het hooë niveau van de vorige week kon niet ten volle gehandhaafd blijven. Alg. Exploratie Mij.: 225, 228¼; Billiton 1e Rubriek: 574; Müller & Co. Mijnbouw Mij.: 91¼, 91; Redjang Lebong: 165, 160½; Singkep Tin Mij.: 287, 280.

Bankaandeelen waren kalm, met eenig aanbod voor de Indische cultuurondernemingen. Amsterdamsche Bank: 186½, 185½; Holl. B. v. Z.-Amerika: 83½, 83¼; Incasso Bank: 119½, 120; Javasche Bank: 312½; Koloniale Bank: 233¼, 231¼; Ned.-Ind. Handelsbank: 170, 171; Ned. Handel Mij. (C. v. A.): 170½, 168¼; Robaver: 110; Twentsche Bank: 139.

De *Amerikaansche markt* was vast, met speciale belangstelling voor U. S. Steel, Bethlehem Steel, Anaconda Copper, public utility fondsen en ten slotte voor spoorwegvaandeelen, zooals Chicago Milwaukee. Anaconda Copper: 208, 225½; Cities Service: 28¼; Studebaker: 76½, 77½; U. S. Leather: 22¼, 24; U. S. Steel Corp.: 167½, 177½; Atchison Topeca: 213½, 219; Baltimore & Ohio: 119, 123½; Missouri Kansas & Texas: 48½, 48¼; St. Louis & San Francisco: 117¼, 118½; Southern Pacific Cy.: 130½, 131¼; Union Pacific Cy.: 225; Wabash Railway: 62½, 66.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

18 Juni 1929.

Aan de tarwe-markt heeft gedurende een groot gedeelte der week de behandeling van het wetsontwerp voor steun aan den landbouw door het Huis van Afgevaardigden en den Senaat te Washington weder een belangrijke rol gespeeld. Eerst werd verwacht, dat de Senaat het ontwerp zou aannemen, zooals dat het Huis van Afgevaardigden was gepasseerd. In de verwachting, dat dan de oude tarwe in de Vereenigde Staten, die zoo lang reeds de markt heeft gedrukt, door de regeering zou worden opgekocht was de markt op 11 Juni vast, nadat den vorigen dag de vrees, dat de regeering tot dien aankoop niet zou overgaan, tezamen met het gunstige Washingtonsche maandrapport, waarvan in ons vorige overzicht reeds sprake was, een aanzienlijke prijsdaling had plaats gevonden. De Senaat verwierp echter nog des avonds van 11 Juni het steunontwerp, waardoor ondanks de vaste slotkoersen van Winnipeg en Chicago de markt in Europa den volgende dag zeer flauw was. Ook de termijnmarkten in Noord- en Zuid-Amerika openden op 12 Juni op denzelfden grond zeer flauw met groote prijsdalingen voor alle graansoorten, doch in den loop van den dag herstelde de markt zich vrij sterk. Gedeeltelijk was dat het gevolg van den op de lagere prijzen lang niet onbevredigenden ondernemingslust en bovendien van de dadelijk na de beslissing van den Senaat reeds opduikende geruchten, dat president Hoover toch nog op de een of andere wijze het tot stand komen der steunwet zou teweegbrengen. Het prijsherstel maakte op de volgende dagen nog eenigen voortgang en werkelijk is ten slotte tusschen Huis van Afgevaardigden, Senaat en President overeenstemming verkregen, zoodat op 14 Juni het steunontwerp wet is geworden, al ontbreekt daaraan dan ook overeenkomstig den wensch van den president en tegen de bedoelingen van den Senaat het uitvoerrecht op tarwe. Van dit besluit van een langdurigen strijd, die nu reeds sedert 15 April veel onrust aan de tarwemarkt heeft veroorzaakt, heeft ten slotte de prijsloop niet veel invloed meer ondervonden. Blijkbaar waren de gevolgen, welke van de steunwet in haar definitieven vorm te verwachten zijn, reeds in den prijs verdisconteerd. Men mag dan aannemen, dat nu weder de gewone factoren hun invloed op den prijsloop zullen herwinnen. In de eerste plaats zijn dat tegenwoordig de weerberichten uit Noord- en Zuid-Amerika en wel in het bijzonder de regenval in Canada en Argentinië. In het begin der week publiceerde de Canadeesche tarwepool nog berichten over droogte, waaraan de opmerking werd vastgeknoopt, dat weliswaar in April en Mei in Canada meer regen gevallen was dan in dezelfde periode van 1928, doch dat wegens den drogen herfst en winter het

vochtgehalte van den bodem zoo onvoldoende was, dat die regen daarin niet genoeg verbetering had kunnen brengen, en de nieuwe Canadeesche oogst ernstig in gevaar zou komen wanneer het niet zeer spoedig ging regenen. Bijna tegelijk met die zwartgallige beschouwingen kwamen er uit Canada berichten van regen en met slechts weinig uitzonderingen zijn nog steeds de officieele oogstoverzichten en die van de Canadeesche spoorweg- en bankdirecties gunstig. De stand van den nieuwen uitzaai, waarvan in vergelijking met 1928 de toename nu niet meer 1 miljoen doch slechts ongeveer een half miljoen acres heet te hebben gedragen, werd trouwens ook in het officieele oogst-rapport aangegeven met het zeer bevredigende verhoudingsgetal 100. Ook later heeft de tarwepool weder berichten over onvoldoenden regenval en hitte verspreid, doch dadelijk daarna werd op 17 Juni weder nieuwe regenval gerapporteerd. Intusschen heeft de pool haar prijzen verhoogd en haar aanbod van tarwe is allerminst dringend. Het schijnt dus, alsof de pool afwacht, of niet de nieuwe oogst in dit eerste ontwikkelingsstadium schade ondervindt van onvoldoenden regenval en daardoor een prijsstijging voor de oude tarwe mogelijk wordt. Tot nog toe heeft zij daarmee niet veel succes, hetgeen echter niet wil zeggen, dat haar pogen geen resultaat zal opleveren, want alle berichten wijzen erop, dat de tarwe in Canada in de naaste toekomst nog veel regen zal noodig hebben. Hetzelfde geldt voor het Noordwesten der Vereenigde Staten en ofschoon het in Argentinië ook deze week weder vrij geregeld geregend heeft, zoodat de uitzaai verderen voortgang kon maken, is ook daar in verschillende streken de neerslag nog niet voldoende geweest. Er is dus wel eenige grond voor de prijs houdende stemming, die de overzeesche markten de laatste dagen gekenmerkt heeft, al zijn dan ook deze week althans uit Noord-Amerika de exportzaken niet groot geweest. Wel is er veel tarwe verscheept, zoodat de wereldverschepingen deze week groot waren en de naar Europa onderweg zijnde hoeveelheid steeg tot bijna 8 miljoen quarters tegen ongeveer 6,4 miljoen op hetzelfde tijdstip van 1928, maar behalve in het begin der week in Australische tarwe naar Engeland en later in Plata-tarwe naar de meeste Europeesche invoerlanden, werden er niet veel nieuwe zaken gedaan. Weder heeft Argentinië de gelegenheid te baat genomen, door tot eenigszins stijgende prijzen flinke hoeveelheden tarwe af te zetten en op enkele dagen werd ook deze week weder naar verschillende landen van het continent een vrij belangrijke omzet bereikt. Ook werden wel Manitoba's gekocht, doch de zaken waren daarin over het algemeen slechts klein. Flinker inkoop van tarwe kwamen in Engeland slechts op 13 en 14 Juni tot stand en deze bestonden toen voor een grooter gedeelte dan anders uit Plata-tarwe. In afwachting van het lot van het steunontwerp zijn in de Vereenigde Staten de prijzen van oude Hardwinter, ook voor export, weder sterk opgelopen en zaken daarin kwamen slechts zeer weinig voor. Met belangstelling wacht men nu in Europa af, wat er onder de werking der nieuwe steunwet met die groote voorraden oude tarwe der Vereenigde Staten gebeuren zal, nu een groote nieuwe oogst, waarvoor de weersomstandigheden over het algemeen gunstig blijven, binnen enkele weken zal zijn binnengehaald. De mogelijkheid bestaat echter, dat de prijzen in Noord-Amerika zich kunnen handhaven op het na de in het begin van Juni ingetreden prijsverbetering bereikte peil, indien de klachten over droogte uit Canada en Argentinië nog eenigen tijd voortduren. Intusschen is in Australië den laatsten tijd genoeg regen gevallen en uit Europa blijven de berichten vrijwel overal gunstig. Ook in Frankrijk, dat nog steeds klaagde over een weinig bevredigenden stand der tarwe in sommige gedeelten van het Oosten en Noorden van het land, zendt nu ook ten opzichte van die districten betere rapporten. Regen en warm weder hebben er den toestand verbeterd. De lang niet onbelangrijke inkoop van verschillende Europeesche invoerlanden zijn aan het einde der week in omvang verminderd en op den 17en was de kooplust op het vasteland zelfs zeer slecht. Daarop volgde flauwe markten in Noord- en Zuid-Amerika. Voor Canada zoowel als Argentinië hing dat gedeeltelijk samen met regenval. Een nieuwe reden voor onzekerheid is echter weder geschapen door de omstandigheid, dat op 17 Juni na het sluiten der markt President Hoover het steunontwerp geteekend heeft en 151½ miljoen dollar beschikbaar zijn gesteld voor het uitvoeren der maatregelen. Men dient nu af te wachten, of met dat geld dadelijk tarwe wordt gekocht. Na de flauwe markt van 17 Juni sloot Chicago alsmede Juli te Winnipeg op hetzelfde niveau als een week tevoren, toen ook juist een verlaging plaats vond. De latere termijnen zookte Winnipeg op 17 Juni ongeveer 1 dollarcent per 60 lbs. hooger gesloten dan op den 10den. Aan de Argentijnsche

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	9/15 Juni 1929.	Sedert 1 Jan. 1929	Overeenk. tijdvak 1928	9/15 Juni 1929	Sedert 1 Jan. 1929	Overeenk. tijdvak 1928	1929	1928
Tarwe	44.765	744.897	965.633	1.548	58.434	41.562	803.331	1.007.195
Rogge	4.448	90.737	99.208	—	—	—	90.737	99.208
Boekweit	176	11.924	10.434	—	—	—	11.924	10.434
Mais	12.006	312.202	434.679	2.231	98.361	98.015	410.563	532.694
Gerst	6.523	186.784	159.316	—	1.521	3.540	188.305	162.856
Haver	7.292	98.606	83.254	328	2.746	210	101.352	83.464
Lijnzaad	3.187	76.592	100.791	5.165	171.540	174.230	248.132	275.021
Lijnkoek	5.579	110.053	94.020	—	250	1.184	110.303	95.204
Tarwemeel	1.685	42.846	53.738	101	14.616	20.529	57.462	74.267
Andere meelsoorten	—	8.535	5.682	—	—	—	8.535	5.682

termijnmarkten viel op den 17den, in vergelijking met een week tevoren, een verlaging van 5 à 10 centavos per 100 KG. te constateeren.

Naar niet-Europeesche destinaties hebben in deze en de vorige week weder flinke verschepingen van tarwe en meel plaats gevonden, welke grooter waren dan kort geleden het geval was en ook grooter dan eigenlijk wel verwacht was. De gerapporteerde toename der zaken in meel van de Noord-Amerikaansche Westkust naar het Verre Oosten zal daartoe wel hebben bijgedragen.

In overzeesche rogge zijn deze week naar Europa wat meer zaken gedaan. De termijnmarkt te Chicago was eerst flauw, hetgeen toen in Europa slechts weinig kooplust voor Amerikaansche rogge met zich bracht, maar bij het later ingetreden prijsherstel deed Duitschland wat meer inkoop en ook naar Nederland kwamen enkele zaken tot stand, die echter geen grooten omvang bereikten. Bij de groote voorraden, die in Duitschland nog altijd van den laatsten oogst zijn overgebleven, is de behoefte aan buitenlandse rogge daar niet groot. Ook blijven Duitschland en Polen bij voortdurende met rogge voor export aan de markt, doch de prijzen zijn er den laatste tijd nog al wat gestegen. In Nederland werden de verhoogde prijzen slechts bij uitzondering betaald, doch naar de Oostelijke landen aan de Oostzee bleven zaken tot stand komen. Op 17 Juni was rogge te Chicago weder flauw en de markt sloot voor Juli 1½, voor September 1½ dollarcent per 56 lbs. lager dan op den 10den.

Maïs heeft in de eerste helft der week weder eenige flauwe dagen doorgemaakt, toen de markt sterk fluctueerde onder den invloed der zenuwachtige Noord-Amerikaansche marktstemming en de sterk wisselende houding der tarwemarkt. Op 12 Juni, na het verwerpen der steunwet door den Senaat te Washington, was ook maïs zeer flauw, doch tot de sterk gedaalde prijzen bleek de ondernemingslust toe te nemen en zeer groote hoeveelheden Plata-maïs zijn op dien dag en den volgenden, toen de prijzen reeds weder wat beter waren, door verschepers in Europa verkocht. Nederland deed daaraan krachtig mede en ofschoon zeer veel maïs in de eerstvolgende week in Rotterdam werd verwacht, werden ook stoomende partijen gemakkelijk opgenomen. Regenval, waardoor de toestand der weiden sterk verbeterde, had in Argentinië bijgedragen tot de flauwe markt van 12 Juni, doch de goede Europeesche vraag bracht de prijzen aan de Argentijnsche termijnmarkten spoedig weder op het vorige niveau. Evenals op het vasteland was ook in Engeland de vraag beter, waar tevens toename van de verbruiksvraag voor spoedige maïs te constateeren viel. Italië echter, dat in dit jaar zoo sterk als kooper van Plata-maïs optreedt, klaagde over onbevredigende vraag. In Nederland had men reeds geruimen tijd vrees gekoesterd voor den druk, welke waarschijnlijk uit zou gaan van de groote hoeveelheden Platamaïs, welke omstreeks half Juni te Rotterdam zouden arriveeren, doch toen werkelijk een viertal booten waren aangekomen, bleek daarvoor op 17 Juni goede vraag te bestaan, zoodat daarvan het grootste gedeelte kon worden geplaatst tot hoogere prijzen dan de in de eerste helft der week geldende. Aangekomen en spoedig verwachte Platamaïs bleef echter vrij wat goedkoop dan aflading in de eerste maanden en evenals in het eerste gedeelte der week bestond ook daarvoor tot die hoogere prijzen goede vraag. Zoowel door wederverkoopers als door verschepers kon op 17 Juni een vrij belangrijke omzet in Platamaïs op Juni en Juli aflading worden bereikt. De Argentijnsche markt was echter op dien dag flauw en op 18 Juni werd Platamaïs in Europa vrij wat lager aangeboden dan op den vorigen dag. Verschepers waren dringend met maïs aan de markt. In vergelijking met den 10den was op 17 Juni aan de Argentijnsche termijnmarkten het slot voor maïs onveranderd tot 5 centavos per 100 KG. lager.

In Noord-Amerika is maïs vast geweest, doch later brachten beter weder en ruimer aanbod weder eenige reactie teweeg. Op 17 Juni sloot Chicago echter voor maïs nog ongeveer 1½ dollarcent per 56 lbs. hooger dan een week tevoren.

Nu Noord-Amerikaansche maïs echter in Europa niet meer wordt aangeboden, is de prijsloop voor maïs te Chicago, zoolang geen zeer flauwe fluctuaties intreden, zoolang als in het begin der maand het geval is geweest, niet van grooten invloed op de Europeesche markt. Uit Zuid-Oostelijk Europa luiden de berichten omtrent de nieuw uitgezaaide maïs gunstig. Uit Zuid-Afrika worden nog steeds geen nieuwe zaken weer gedaan, daar de Zuid-Afrikaansche noteringen zich te ver boven de Argentijnsche bevinden.

In gerst is na de groote zaken, die daarin eenigen tijd geleden speciaal naar Duitschland zijn gedaan, de omzet weder veel kleiner geworden. Verschepingen uit Noord-Amerika nemen toe en speciaal naar Nederland is dat deze week het geval geweest. Dadelijk is het aanbod van wederverkoopers van naar Rotterdam afgeladen Amerikaansche voergerst weder toegenomen, zoodat die weder vrij sterk beneden Amerikaansche prijzen te koop is. Zaken op aflading werden in verband met het weinige vertrouwen in het tegenwoordige prijspeil dan ook in Nederland deze week weder bijna niet gedaan. Ook Duitschland toonde weinig kooplust, doch in Canada en de Vereenigde Staten had dat geen prijsdaling tengevolge. Eerst op 17 Juni was ook gerst daar lager en Winnipeg sloot weer op hetzelfde peil als den 10den.

Het aanbod van gerst van den Donau blijft klein. Uit Noord-Afrika werden zaken ook nu weder bijna uitsluitend naar Frankrijk gedaan.

Ook haver is deze week stil geweest, omdat het handhaven der Amerikaansche en Canadeesche prijzen op het onlangs bereikte verhoogde prijspeil de zaken tegenhoudt. Platahaver ontmoette in Engeland wat meer belangstelling, doch de omzet blijft ook daar beperkt. Er wordt trouwens den laatste tijd uit Argentinië slechts weinig haver afgeladen. Evenals de andere graansoorten was in Noord-Amerika op 17 Juni ook haver flauw en lager, doch sterker dan aan de termijnmarkt te Winnipeg, daalde de prijs, waartoe Canadeesche haver in Europa werd aangeboden. Deze is nu slechts zeer weinig hooger meer dan het laagste prijsniveau van eenigen tijd geleden.

Duitschland blijft geregeld haver voor export aanbieden, doch ook daar zijn de prijzen nu hooger dan eenigen tijd geleden, hetgeen naar de meeste landen tot vermindering der vraag naar Duitse haver heeft geleid. In Engeland werden daarin echter ook deze week wel zaken gedaan.

SUIKER.

De ondertoon op de verschillende suikermarkten was de afgelopen week ietwat beter dan in den laatste tijd het geval was.

In Amerika ging op de ruwsuikermarkt nog weinig om en de prijs zweefde om 1.11/16 d.c. c. & fr. New York op basis van Cubasuiker.

Op de termijnmarkt te New York konden de prijzen over alle linies wat aantrekken, hoewel de markt wegens Liquidaties eenigszins onregelmatig was. De slotnoteringen waren: Juli 1.70; Sept. 1.77; Dec. 1.86; Maart 1.95 en Mei 2.02, terwijl Spot Centr. het laatst met 3.49 genoteerd werden.

De ontvangsten in de Atlantische havens der V. S. bedroegen deze week 66.000 tons, de versmeltingen 70.000 tons tegen 54.000 tons in 1928 en de voorraden 699.000 tons tegen 567.000 tons

De laatste Cuba-statistiek is als volgt:

	1929	1928	1927
	Ton	Ton	Ton
Cubaansche prod. tot 8 Juni ..	5.150.000	4.028.000	4.499.000

Consumptie			
Weekontv. afscheephavens...	64.273	21.255	38.796
Totaal sedert 1 Jan.	2.585.095	1.686.238	2.001.145
Voorraad afscheephavens....	1.417.449	1.237.727	1.268.082
Voorraad Binnenland	1.086.945	1.044.925	1.185.039
Werkende fabrieken	2	—	3

In Engeland was er de afgelopen week meer belangstelling voor Ruwruiker en werden ongeveer 50.000 tons Cuba en andere Koloniale Suiker voor Juli tot September afscheep daarheen verkocht op basis van sh. 8/- c.i.f. voor Cubasuiker.

De termijnmarkt in Londen opende flauw om daarna echter weder in herstel te komen. Het slot was prijshoudend met noteringen, die tusschen 1½ d. tot 3¼ d. beneden opening lagen. De laatste ruwruiker noteringen waren:

Juni	Sh. 7/3	Dec.	Sh. 7/8½
Aug.	" 7/3	Maart	" 7/11½
Sept.	" 7/3¼	Mei	" 8/2¼

De Board of Trade statistiek over Mei is als volgt:

	Mei		Jan./Mei	
	Tons	Tons	Tons	Tons
Import Ruwruiker ..	170.962	198.892	877.068	728.455
„ Geraffineerd .	6.818	39.584	23.345	150.493
Totaal....	177.780	228.476	900.413	878.948
Voorr. Binnl. bietsuik.	19.550	16.800	—	—
Voorraad in entrepôt	196.050	306.050	—	—
Tot. „Duty Paid” suiker	192.660	191.216	825.804	659.795
Totale export	9.658	6.545	87.061	28.537

Op Java verkochten de V.I.S.P. 200.000 tons Superieur oogst 1929 tot f 12 per 100 KG. en nog wat hoofdruiker tot f 10,50. De markt voor tweedehands-suiker was stil en lusteloos, terwijl prijzen afbrokkelden. De laatste noteringen waren:

Superieur ready	f 12.625
„ Juni	„ 12.125
„ Juli	„ 11.875
„ Aug.	„ 11.75
Hoofdsuiker ready	„ 10.56

De afscheppingen gedurende de maand Mei bedroegen volgens officieele gegevens 92.000 tons tegen 89.500 tons in het vorig jaar.

Het rendement van 90 fabrieken bedroeg per 1 Juni 4 pCt. meer dan op dat tijdstip in 1928.

Hier te lande opende de termijnmarkt kalm en bleef de stemming aanvankelijk prijshoudend. In sympathie met New York verbeterden de prijzen tegen het einde der week en het slot was prijshoudend op de volgende noteringen: Aug. f 11½; Dec. f 11½; Mrt. f 12½ en Mei f 12½, alles

hooger. De omzet bedroeg deze week 2000 tons.

KATOEN.

Marklbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons.
Manchester, d.d. 12 Juni 1929.

De Amerikaanse katoenmarkt is gedurende de afgelopen week vrij vast geweest. Dagelijksche fluctuaties hebben zich tusschen nauwe grenzen bewogen en prijzen toonen een kleine daling sedert het begin van de week. Ontvangsten in de havens zijn een millioen balen grooter dan in het vorig seizoen, terwijl exporten van 600 tot 700.000 balen grooter zijn dan verleden jaar. Egyptische katoen is flauw geweest met lagere prijzen, doch met een iets beteren afzet. Locoverkopen in Liverpool bedroegen de vorige week 57.540 balen, waarvoor vrij groote aankopen voor het Continent grootendeels verantwoordelijk waren en ook niet onaanzienlijke zaken tusschen kooplieden.

De Amerikaanse garenmarkt is nog kalm, hoewel verschillende verkopers berichten, dat er sedert onze laatste publicatie iets meer omgaat. Er bestond gisteren, zoowel naar grote als medio-nummers, een bescheiden vraag, doch de geboden prijzen waren in de meeste gevallen te laag. Ook was er meer vraag naar de fijnere nummers en enkele spinners rapporteerden flinke verkoopen; het grootste gedeelte der transacties was echter voornamelijk voor binnlandsch gebruik. Naar ringgarens bestond slechts een geringe belangstelling. Er bestond een beperkte vraag naar getwijnde garens doch de meeste biedingen waren te laag om tot zaken te leiden. In Egyptische twist en weft hadden betere verkoopen gedurende de laatste dagen der vorige week plaats, doch tot nu toe zijn alle zaken zeer gering geweest voor alle soorten enkele alsook getwijnde garens. De verrassing van deze week was het besluit van de „Master Spinners Federation” en van de „Spinners en Manufacturers Association” om voorstellen te doen om de loonen der werklieden te verlagen. Men moet nu naar afwachten wat het resultaat zal zijn van de onderhandelingen, die tusschen werkgevers en werknemers zullen plaatsvinden.

De toestand in de doekmarkt is nog verre van gunstig. Prijzen zijn onveranderd, doch teekenen van verbetering uitbreken nog steeds en er gaat slechts op bescheiden schaal wat om. De Monsoon in Indië is doorgelopen, waardoor de vooruitzichten van de markt wel iets verbeterd zijn, zoodat er meer aanvragen binnenkomen, speciaal van Bombay. Daar staat tegenover, dat de industrieele positie in Lancashire bedreigd wordt door het nieuwe voorstel van de Master Spinners Federation, waarvan wij boven reeds melding maakten. Een dergelijke maatregel en elke actie, die waarschijnlijk de basis der prijzen zal veranderen ver-

STATISTISCH OVERZICHT

Jaargemidd.	TARWE		ROGGE		MAIS		GERST		LIJNZAAD		STEENKOLEN		PETROLEUM		IJZER		KOPER	
	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	\$	%	Sh.	%	£	%
1925	17.20	100,0	13,07 ⁵	100,0	231,50	100,0	236,00	100,0	462,50	100,0	10,80	100,0	1,68	100,0	73/-	100,0	62.1/6	100,0
1926	15,90	92,4	11,75	89,9	174,25	75,3	196,75	83,4	360,50	77,9	17,90	165,74	1,89	112,5	86/6	118,5	58.1/-	93,5
1927	15,22 ⁵	88,5	12,50	95,6	165,00	71,3	222,25	94,2	362,50	78,4	13,35	123,7	1,75	104,2	85/6	117,3	55.7/6	89,2
Januari	15,22 ⁵	88,5	13,05	99,8	167,00	72,1	230,00	97,5	373,75	80,8	12,10	112,0	1,70	101,2	83/6	114,4	54.16/-	88,3
Februari	15,05	87,5	12,70	97,1	164,50	71,1	219,25	92,9	354,75	76,7	11,25	104,2	1,26	75,0	81/-	111,0	55.17/-	89,9
Maart	14,80	86,0	12,82 ⁵	98,1	173,00	74,8	237,50	100,6	351,50	76,0	11,00	101,9	1,22	72,6	80/-	109,6	55.2/6	88,8
April	15,75	91,6	13,57 ⁵	103,8	172,75	74,6	258,25	109,4	373,75	80,8	10,95	101,4	1,22	72,6	74/-	101,4	54.14/-	81,1
Mei	15,60	90,7	13,20	101,0	175,25	75,8	245,00	104,2	372,75	80,6	11,00	101,9	1,22	72,6	70/-	95,9	54.2/6	87,2
Juni	15,10	87,8	12,05	92,2	171,50	74,1	235,75	99,9	367,75	79,5	11,10	102,8	1,22	72,6	70/-	95,9	53.19/-	86,9
Juli	14,87 ⁵	86,5	11,45	87,6	178,50	77,1	252,50	107,0	368,25	79,6	11,05	102,3	1,22	72,6	69/-	94,5	55.5/6	89,0
Augustus	14,70	85,5	12,15	92,9	179,50	77,5	233,25	98,8	369,50	79,9	10,90	100,9	1,22	72,6	65/-	89,0	54.13/-	88,0
September	13,72 ⁵	79,8	11,45	87,6	178,75	77,2	230,50	97,7	359,00	77,6	10,90	100,9	1,22	72,6	65/-	89,0	55.5/-	89,0
October	13,45	78,2	12,12 ⁵	92,7	184,75	79,8	233,25	98,8	349,75	75,6	10,65	98,6	1,22	72,6	65/-	89,0	59.1/-	95,1
November	13,40	77,9	12,57 ⁵	96,2	201,00	86,8	246,25	104,3	348,25	75,3	10,60	98,1	1,22	72,6	65/-	89,0	60.2/-	96,8
December	13,30	78,5	12,70	97,1	207,50	89,6	247,75	105,0	361,00	78,0	10,30	95,4	1,22	72,6	65/-	89,0	62.-	99,9
1928	13,80	80,2	12,87 ⁵	98,5	226,50	97,8	243,75	103,3	361,00	78,0	10,00	92,6	1,21	72,0	65/-	89,0	62.-	99,9
Januari	14,60	84,9	14,00	107,1	240,75	104,0	255,75	108,4	350,75	75,8	9,95	92,1	1,19	70,8	65/6	89,7	61.3/6	98,6
Februari	15,30	88,9	14,97 ⁵	114,5	239,50	103,5	261,00	110,6	358,25	77,5	10,05	93,1	1,19	70,8	66/-	90,4	61.14/6	99,4
Maart	15,30	88,9	15,47 ⁵	118,4	238,50	103,0	260,75	110,5	372,00	80,4	10,60	98,1	1,19	70,8	66/-	90,4	62.15/-	101,1
April	14,37 ⁵	83,6	14,27 ⁵	109,2	234,00	101,0	252,50	107,0	365,25	79,0	10,10	93,5	1,19	70,8	66/-	90,4	63.17/-	102,9
Mei	14,25	82,8	13,07 ⁵	100,0	246,75	106,6	241,00	102,1	359,75	77,8	10,10	93,5	1,19	70,8	66/-	90,4	62.18/-	101,3
Juni	12,80	69,8	12,62 ⁵	96,6	214,75	92,8	226,75	96,1	350,75	75,8	10,05	93,1	1,21	72,0	66/-	90,4	62.10/6	100,7
Juli	11,65	67,7	11,57 ⁵	88,5	198,75	85,9	198,25	84,0	350,75	75,8	10,00	92,6	1,21	72,0	66/-	90,4	63.8/-	102,1
Augustus	12,27 ⁵	71,4	12,27	93,8	218,50	94,4	189,50	80,3	366,00	79,1	9,95	92,1	1,19	70,8	66/-	90,4	65.12/-	105,7
September	12,32 ⁵	71,7	12,07 ⁵	92,4	227,25	98,2	185,50	78,6	386,25	83,5	10,20	94,4	1,18	70,2	66/-	90,4	67.18/-	109,4
October	12,30	71,5	11,90	91,0	220,25	95,1	180,50	76,5	373,75	80,8	10,10	93,5	1,18	70,2	66/-	90,4	70.3/-	113,0
November	12,35	71,8	12,20	93,3	231,50	100,0	194,25	82,3	365,00	78,9	10,10	93,5	1,16	69,0	66/-	90,4	75.10/6	121,7
December	12,72 ⁵	74,0	12,65	96,7	236,00	101,9	194,75	82,5	357,25	77,2	12,90	119,4	1,11	66,1	66/6	91,7	78.-/6	125,7
1929	12,65	73,5	12,62 ⁵	96,6	233,00	100,6	191,75	81,3	359,00	77,6	12,90	111,1	1,11	66,1	67/-	91,8	89.8/-	144,0
Januari	12,12 ⁵	70,5	11,62 ⁵	88,9	218,00	94,1	185,25	78,5	373,25	80,7	11,05	102,3	1,11	66,1	68/-	93,2	82.17/6	133,5
Februari	11,12 ⁵	64,1	10,57 ⁵	80,9	198,25	85,6	177,50	75,2	363,50	78,6	11,15	103,3	1,16	69,0	69/6	95,2	75.4/6	121,2
Maart	10,20	59,3	9,75	74,6	194,01	83,8	166,00	70,3	350,00	75,7	11,25	101,2	1,30	77,4	70/-	95,9	73.5/6	118,0
April	10,90	63,4	10,30	78,8	192,00	82,9	174,00	73,7	354,00	76,5	11,25	104,2	1,30	77,4	70/-	95,9	75.17/6	122,2
Mei	11,00	63,9	10,35	79,2	190,00	82,1	172,00	72,9	357,00	77,2	11,25	104,2	1,30	77,4	72/6	93,3	75.2/6	121,0

1) Men zie voor de toelichting op dezen staat de nummers van 8 en 15 Augustus 1928 (No. 658 en 659) pag. 689/90 en 709. 2) = Western vóór de invoering van * Manitoba No. 3. † Zuid-Russische.

groot de aarzeling van koopers en maakt ze zenuwachtiger dan ooit. Wij kunnen onder deze omstandigheden dan ook slechts weinig zaken verwachten, daar iedereen zeer voorzichtig te werk gaat en uitsluitend voorspoedige levering koopt.

Liverpoolnoteringen Oost. koersen 4 Juni 11 Juni
 5 Juni 12 Juni T.T. op Br.-Indië 1/5 3/4 1/5 3/4
 F.G.F. Sakellaridis 17,25 16,80 T.T. op Hongkong 1/10 7/8 1/11 7/8
 G.F. No. 1 Oomra 6,45 6,40 T.T. op Shanghai 2/3 3/4 2/4 7/8

KOFFIE.

De iets vastere stemming, welke op den dag, waarop het vorig overzicht werd opgemaakt, te voorschijn trad, hield ook in de afgelopen week aan, al kwam hiervan in de prijzen slechts weinig tot uitdrukking. De kost- en vrachtprijzen van Santos en van Rio waren dooreengenomen slechts een fractie hooger en de cif-noteringen van Robusta waren in Indië voor de ongewassen soorten zelfs onveranderd, terwijl alleen die van de gewassen kwaliteiten iets aantrokken. Ook aan de termijnmarkt waren de verschillen van den eenen dag op den anderen slechts onbeduidend en bij het afsluiten van dit bericht zijn de noteringen aan de Rotterdamse markt alleen voor September 1/4 ct. hooger, terwijl de andere maanden onveranderd à 1/8 ct. hooger zijn tegenover een week geleden.

Aan de loco-markt bleef de toestand in elk opzicht onveranderd. De officieele loco-noteringen bleven gehandhaafd op 63 ct. per 1/2 KG. voor Superior Santos en 54 ct. voor Robusta, doch de afzet was nog altijd onbevredigend.

Volgens telegrafisch bericht uit Brazilië bedroegen de voorraden, in de pakhuizen en de spoorwegstations in het binnenland van Sao Paulo en Minas Geraes teruggehouden, op 31 Mei 9.084.000 balen tegen 9.772.000 balen op 30 April, hetgeen een vermindering beteekent van 688.000 balen. Daar de aanvoeren uit het binnenland naar de haven van Santos in Mei bedragen hebben 749.000 balen, moeten de plantages dus uit den ouden oogst nog 61.000 balen in de binnenlandse pakhuizen hebben afgeleverd, want, zooals bekend is, heeft het Verdedigings-Instituut van Sao Paulo dit jaar voor het eerst bepaald, dat koffie uit den nieuwen oogst niet vóór 1 Juli van de plantages mag worden verzonden.

Particuliere berichten, in de laatste dagen uit Brazilië ontvangen, vermelden, dat de vooruitzichten van den volgende Brazilië-oogst, die 1 Juli a.s. begint, thans nog gunstiger zijn dan aanvankelijk was aangenomen. Volgens deze berichtgevers zou de opbrengst van Santos geraamd moeten worden op 15.500.000 balen (het Verdedigings-Instituut heeft begin Mei geraamd 13.788.000 balen) en van Rio op

4.500.000 balen (tot nu toe was meestal geraamd 3.750.000 balen). Van andere zijde werd bericht ontvangen, dat ook de opbrengst van Victoria ditmaal zeer groot zal zijn en dat de ramingen daarvan uiteen loopen van 1.500.000 tot 2.000.000 balen. Daar ook de andere Staten (Parana, Bahia en Pernambuco) een flinke opbrengst beloven (men schat de hoeveelheid op 1.200.000 balen) zou volgens deze gegevens de oogst van geheel Brazilië voor 1929/30 geraamd moeten worden op 22.700.000 à 23.200.000 balen, hetgeen met een opbrengst der Milds van 10.000.000 balen een wereldproductie zou zijn van ongeveer 33.000.000 balen à 60 KG.

Berichten uit Salvador ontvangen, vermelden, dat de loopende oogst, waarvan in April de ramingen uiteen liepen van 450.000 tot 600.000 balen, thans geraamd wordt op 600.000 balen, en dat de vooruitzichten voor den volgende oogst, tengevolge van de weersomstandigheden, gunstig zijn. De Guatemala-oogst, welke in April geraamd werd op 750.000 balen, wordt thans geraamd op 650.000 balen.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping zijn thans ongeveer 98/- à 101/- per cwt., en van dito Prime ongeveer 102/- à 104/6, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen 73/6 à 74/-.

Van Robusta op aflading van Nederlandsch-Indië zijn de prijzen in de eerste hand op het oogenblik:

Palembang Robusta, Juni-verscheping, 37 1/4 ct.; Benkoelen Robusta, Juni-verscheping, 38 ct.; Mandheling Robusta, Juni-verscheping, 40 1/4 à 42 ct.; W.I.B. f.a.q. Robusta, Juni-verscheping, 52 ct., alles per 1/2 KG., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

De slot-noteringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Sept.	Dec.	Maart	Mei
17 Juni	\$ 14,65	\$ 14,07	\$ 13,70	\$ 13,40
10 "	" 14,39	" 13,81	" 13,43	" 13,15
3 "	" 14,48	" 13,95	" 13,61	" 13,30
27 Mei	" 14,66	" 14,10	" 13,75	" 13,44

Rotterdam, 18 Juni 1929.

THEE.

De thee-veiling op Donderdag l.l. te Amsterdam gehouden, verkeerde in een minder opgewekte stemming, hoewel de afloop nog gunstiger was, dan dan menigeen had verwacht.

De veiling had afwisselend een traag en vlot verloop, terwijl per saldo slechts 1400 kisten werden opgehouden.

(VAN GROOTHANDELSPRIJZEN 2)

TIN locoprijzen Londen per Eng. ton	KATOEN for Middling locoprijzen New York per lb.	WOL gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.		WOL gekamde Australische, Crossbred Colo- nial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.		RUBBER*) Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.		SUIKER Witte kristal- suiker loco R'dam/A'dam. per 100 K.G.		KOFFIE Robusta Locoprijzen Rotterdam per 1/2 K.G.		THEE Aff. N.-I. theev. A'dam gem. pr. Java- en Suma- trathee p. 1/2 KG.		Indexcijfer v/h. Centr. B. v. d. Stat., herleid van 1913 = 100 tot 1925 = 100	Indexcijfer van The Economist herleid 1927 = 100 tot 1925 = 100		
		£	%	\$ cts.	%	pence	%	Sh.	%	fl.	%	cts.	%			cts.	%
261.17/-	100,0	23,25	100,0	55,00	100,0	29,50	100,0	2/11,625	100,0	18,75	100,0	61,375	100,0	84,5	100,0	100,0	100,0
290.17/6	111,1	17,55	75,5	47,25	85,9	24,75	83,9	2/-	67,4	17,50	93,3	55,375	90,2	94,25	111,5	93,2	92,9
299.13/6	114,4	13,45	57,5	45,00	81,8	25,25	85,6	1/7,375	54,4	22,00	117,3	50	81,5	71	84,0	93,5	88,9
309.8/6	118,2	14,15	60,6	46,25	84,1	26,00	88,1	1/7,125	53,7	21,125	112,7	48,75	79,4	71,25	84,3	94,2	89,9
312.15/-	119,4	14,25	61,3	47,75	86,8	26,50	89,8	1/8,25	56,8	20,625	110,0	48	78,2	70	82,8	92,9	89,2
304.11/-	116,1	14,75	63,4	47,50	86,4	26,25	89,0	1/7,875	55,8	20,25	108,0	48	78,2	72,25	85,5	92,3	88,7
295.12/-	112,9	16,15	69,5	47,00	85,5	26,00	88,1	1/7,75	55,4	20,25	108,0	47	76,6	86,5	102,4	93,5	90,4
296.9/6	113,2	16,85	72,7	47,25	85,9	26,00	88,1	1/6	50,5	18,375	98,0	47	76,6	81,25	96,2	96,1	89,6
289.15/6	110,7	17,90	77,0	48,50	88,2	26,50	89,8	1/4,75	47,0	18,625	99,3	47	76,6	84	99,4	97,4	92,2
292 -/6	111,5	19,70	84,7	48,50	88,2	26,50	89,8	1/5,25	40,8	18,50	98,7	45,375	73,9	—	—	96,1	90,2
287.12/6	109,8	22,05	94,4	50,00	90,9	26,50	89,8	1/4,25	45,6	17,875	95,3	44,25	72,1	94,5	111,8	96,8	89,1
264.2/6	100,9	20,65	88,8	50,25	91,4	26,75	90,7	1/4,375	46,0	16,875	90,0	45,25	73,7	93	110,1	96,8	88,6
264.4/6	100,9	20,25	87,1	52,25	95,0	28,50	96,6	1/6,5	51,9	17,25	92,0	46	74,9	96	113,6	97,4	88,9
266.13/6	101,8	19,70	84,7	51,50	93,6	28,75	97,3	1/7,75	55,4	17,875	95,3	46	74,9	89,25	105,6	97,4	88,2
255.11/-	97,4	19,25	82,8	53,00	96,4	29,75	100,8	1/7,25	54,0	17,375	92,7	46	74,9	84,5	100,0	98,7	87,9
233.10/6	89,2	18,35	78,9	54,75	99,5	31,75	107,6	1/3,75	44,2	16,75	89,3	46	74,9	79,5	94,1	96,8	87,9
233.17/6	89,3	19,35	83,2	55,00	100,0	32,25	112,5	1/0,75	35,8	16,875	90,0	47	76,6	79	93,5	98,1	89,2
234.61/-	89,5	20,65	88,8	54,50	99,1	33,00	111,9	-/9,375	26,3	16,875	90,0	47	76,6	74,25	87,9	98,7	90,5
230.13/-	88,1	21,55	92,7	54,25	98,6	32,25	109,3	-/9	25,3	16,625	88,7	48,25	78,6	78,25	92,6	98,1	91,2
218.8/6	83,4	21,35	91,8	55,50	100,9	31,75	107,6	-/9,25	26,0	15,75	84,0	49	79,8	73,25	86,7	98,7	89,8
211.19/-	80,9	21,75	93,5	53,00	96,4	31,25	105,9	-/9,25	26,0	15,50	82,7	49,875	81,3	71,25	84,3	95,5	88,2
211.18/-	80,9	19,30	83,0	51,75	94,1	30,00	101,7	-/9,25	26,0	16,00	85,3	51,875	84,5	67,75	80,1	92,9	86,6
214.7/6	81,9	18,55	79,8	47,00	85,5	29,00	98,3	-/8,5	23,9	15,875	84,7	52,75	86,0	70,25	83,1	93,5	85,4
221.19/-	84,8	19,45	83,7	46,25	84,1	27,25	92,4	-/8,8	24,7	14,625	78,0	53	86,4	73	86,4	94,2	85,1
232.10/6	88,8	19,90	85,6	47,25	85,9	27,50	93,2	-/8,625	24,2	14,00	74,7	53	86,4	75,75	89,6	95,5	85,1
228.8/-	87,2	20,45	88,0	46,25	84,1	28,00	94,9	-/8,5	23,9	13,925	74,3	51,75	84,3	76,5	90,5	95,5	84,8
222.7/6	84,9	20,20	86,9	46,75	85,0	28,75	97,3	-/9,875	27,9	13,775	73,5	53,125	86,6	77,25	91,4	94,2	84,6
222.11/-	85,0	20,10	86,5	44,25	80,5	27,75	94,1	1/-	33,7	13,375	71,3	54	88,0	74,25	87,9	94,2	85,4
221.0/6	84,4	21,25	91,4	44,00	80,0	27,50	93,2	1/0,125	34,0	13,50	72,0	54	88,0	72,75	86,1	94,8	85,8
207.5/6	79,2	20,45	88,0	43,25	78,6	27,25	92,4	-/10,5	29,5	13,375	71,3	54	88,0	74,25	87,9	92,9	83,9
197.5/6	75,3	19,40	83,4	41,50	75,5	26,25	89,0	-/10,875	30,5	12,25	65,3	54	88,0	73,50	87,0	91,6	81,7
197.15/-	75,5	18,955	81,55	40,507	73,67	25,757	87,37	-/10,9375	30,7	11,75	62,7	54	88,0	70,758	83,78		
200.10/-	76,6	18,856	81,16	40,008	72,78	25,758	87,38	-/10,5625	29,6	11,50	61,3	54	88,0				
201.2/6	76,8							-/10,4375	29,3	12,25	65,3	54	88,0				

de huidige officieele noteeringswijze (Jan. 1928). *) = Matling vóór de invoering van de huidige offic. noteeringswijze (Jan. 1928). 4) Jaar- en maandgemiddelden afgerond op 1/8 pence. 5) 7 Juni 6) 14 Juni 7) 6 Juni 8) 13 Juni

Het geheele aanbod directen aanvoer beliep ca. 11.500 kisten.

De middenprijzen in veiling bedroegen volgens het marktbericht van de „Vereeniging voor de Thee-cultuur in Ned.-Indië” voor de Java-thee 71¼ ct. tegenover 72¼ ct. in de vorige veiling en voor de Sumatra-thee 68¼ ct. (v.v. 73½ ct.). Vooral door dien grooten achteruitgang van den middenprijs der Sumatra-thee van 4¼ ct. daalde het totale gemiddelde van 73 tot 70¼ ct.

Inderdaad werden de Sumatra-theeën somtijds aanzienlijk goedkoper afgedaan dan de Java-thee, waaronder in verhouding ook meer blad-thee was.

De volgende veiling zal op 27 Juni worden gehouden. De Londensche markt was in de afgelopen week vrij flauw gestemd en eerst in de Java-veiling op Donderdag kon een betere stemming, zij het nog schoorvoetend, doorbreken.

De statistische positie is niet bepaald gunstig. Echter zijn de ongunstige Londensche statistieken nog minder betrouwbaar dan vroeger.

De hierboven genoemde Vereeniging publiceert dezer dagen een wereld-uitvoerstatistiek van alle productielanden uitgezonderd China. De gezamenlijke uitvoeren in het tijdvak Januari-April beliepen 88.909.000 KG. (v.j. 84.527.000 KG.).

De uitvoer uit Zuidelijk Britsch-Indië bedroeg in Januari-April 15.436.000 lbs. (v.j. 14.567.000 lbs.).

De weer- en oogstberichten uit Britsch-Indië zijn echter niet onverdeeld gunstig. Het weer is goed geweest, doch de uitloop in sommige districten gering, hetgeen ook aan insectenplagen schijnt te moeten worden toegeschreven.

Amsterdam, 17 Juni 1929.

STEENKOLEN.

Vastheid blijft het kenmerkende verschijnsel op de kolenmarkten in Europa, met uitzondering misschien van Schotland, waar men eenige moeite heeft bij het plaatsn van stukken.

De publicatie van de gezamenlijke opbrengst van de kolen uit Zuid-Wales wijst voor het eerst een winstje aan, nl. 2½ d. per ton over de periode Februari/April, een buitengewoon gunstig verschil uitmakende met het cijfer over dezelfde periode van 1928, dat een verlies van ¼ per ton aanwijst.

De prijzen zijn:

Northumberland Ongezeefde	f 11.—
Durham Ongezeefde	„ 12.50
Cardiff 2/3 large 1/3 smalls	„ 13.75
Schotsche Gezeefde (Prime Lothians)	„ 10.60
Yorkshire gewassen Doubles	„ 12.—
Westfaalsche Vefförder	„ 13.—
„ Vlamstukken I	„ 14.—
„ Smeenootjes	„ 13.50
„ Gasvlamförder	„ 12.75
„ Gietskokes	„ 17.—
„ Hollandsche Eierbriketten	„ 15.—

alles per ton van 1000 KG. franco station Rotterdam/Amsterdam.

Ongezeefde buunkercolen f.o.b. Rotterdam/Amsterdam f 11.25.

Markt prijshoudend.

IJZER.

De Continentale ruwrijzermarkt blijft ongewijzigd vast. De Clevelandmarkt is nog weer vaster geworden ten gevolge van het feit, dat ook de handelsvoorraden uitgeput raken: De van 70 sh. tot 72/6 verhoogde notering voor Cleveland gieterij-ijzer No. 3 is thans vrijwel nominaal.

De kleine verbetering van de staalmarkt, waarvan in het vorig overzicht melding werd gemaakt, is de laatste week nog weer sterker aan den dag getreden.

VRACHTENMARKT.

Graan van Noord-Amerika. De aanwezige of in Amerikaanse afscheepavens verwachte tonnage is nog altijd aanmerkelijk te veel voor de definitieve vraag, waardoor de vrachten een verdere daling ondergingen.

Van Montreal konden afladers zich van Juli-tonnage verzekeren naar Antwerpen of Rotterdam tegen \$ 0.11. Een handige Juni-boat werd van Montreal naar Bremen afgesloten voor een lading gerst tegen \$ 0.13. Naar de Middellandsche Zee is nagenoeg geheel geen vraag meer; de eenige aanwijzing in die richting is \$ 0.15 voor Augustus.

Van de *Northern Range* werd Juni-scheepsruimte afgesloten naar Antwerpen tegen de lage basisvracht van \$ 0.09½ voor zwaar graan en naar Bremen tegen \$ 0.11½ voor gerst.

Van de *Gulf* blijft eenige vraag voor verschepping 2de helft Juli, doch nadat \$ 0.15 is betaald voor Juli/Augustus naar Antwerpen of Rotterdam, basis zwaargraan, wordt thans

slechts \$ 0.14½ in uitzicht gesteld met Duitse en Franse opties.

Ook van de *North Pacific* is voor de eerste maanden geen teken van definitieve vraag naar scheepsruimte. Voor het nieuwe seizoen blijven bevrachters terughoudend; het laatstgenoemde cijfer van 27/6 voor November-verschepping naar Rotterdam of Antwerpen trekt evenwel geen tonnage aan.

La Plata. Deze markt toonde, onder invloed van aangeboden Juni-scheepsruimte, een kleinen teruggang, doch werden de vrachten in den loop der week weer iets vaster. Er is een weinig meer vraag voor Juli. Handige Juni-booten moesten zich met de lage vracht van 22/6 tevreden stellen naar U.K./Continent, doch voor Juli werden meerdere booten tegen 23/- gesloten. Van Santa-Fé warden verschillende booten bevracht naar U.K./Continent per Juli tegen 24/-. Booten van middelmatige grootte werden gedaan van de Boverrivier naar Marseille tegen 23/6, naar Genua tegen hetzelfde cijfer, terwijl een groote boot wordt gerapporteerd afgesloten te zijn naar Barcelona ook tegen 23/6, alles Juli-aflading. Van Buenos Aires werd een groote Juni-boat afgesloten naar Antwerpen of Rotterdam tegen 19/6; Bahia Blanca betaalde dezelfde vracht met de optie Hamburg 20/- voor tweede helft Juli. Groote booten, in ballast komende van de Oost, zijn van de Laplata-rivier bevracht en meerdere booten zijn nog onderweg.

Suiker van West-Indië. Bevrachters slaagden erin verdere vrachtverlagingen af te dwingen. Van Cuba werden ladingen van 7000/7500 ton per Juli afgesloten naar U.K./Continent tegen 17/- naar één en 18/- naar twee lossavens, en naar Marseille tegen 18/3, terwijl San-Domingo een ongebruikelijk groote boot van 7350 ton max. opnam naar U.K./Continent tegen 16/9 per Juli; voor een 2800-tonner werd de betrekkelijk goede vracht van 19/9 per 1/15 Juli. Cuba/Shanghai werd gedaan tegen 28/3 per tweede helft Juli.

Salpeter. Bevrachters toonden een weinig meer belangstelling, deze bleef evenwel hoofdzakelijk beperkt tot vroege lijnruimte tegen de tegenwoordige goedkoope vrachten. Voor prompt laden werd een gedeeltelijke lading van 7500 10 pCt. bevracht naar Duinkerken/Hamburg (met drie lossavens) tegen 17/3 netto met optie Noord-Spanje, tegen 20/3 netto, terwijl eenige Juni/Juli partijen geboekt werden naar Havre/Rotterdam en Duinkerken/Hamburg tegen 17/6, voor ruimte in dezelfde positie, naar Bordeaux/Antwerpen, werd 18/- betaald. Een contract voor maandelijksche partijen van 2000 ton van tweede helft Juni tot Maart 1930 werd afgesloten tegen 21/6 netto naar Antwerpen, Rotterdam of Hamburg met optie Duinkerken 23/-. De vracht naar Galvestone/Boston range is nominaal voor Juli, Augustus, September circa \$ 4.50.

Van het *Oosten* valt geen enkel teken van opleving te constataren, zoodat verscheidene booten van Java en Britsch-Indië in ballast naar Zuid-Afrika en de Laplata-rivier zijn vertrokken.

Donau en Zwarte Zee. Van den Donau is nog niet begonnen met bevrachten. Van de Zwarte Zee wordt nog, altijd 13/- genoteerd naar het Continent, 13/6 naar U.K. en 14/6 naar Scandinavië voor graan, Juni/Juli-verschepping, doch tonnage wordt niet gereedelijk aangeboden.

Middellandsche Zee. De volgende ertsladingen werden bevracht: Almeria Harbour/Duinkerken 6/10½, Almeria Pier/Barrow 7/3, Sevilla/Bordeaux 11/6, Seville/Nantes 12/-, Bizerta/Newport Doek or Port Talbot 6/- and Barcelona/Rotterdam 7/1.

Fosfaat. Afgesloten werd Sfax/La Pallice 5/10½, Sfax of Soussa/Nantes 6/3, terwijl van Tunis tonnage gevraagd wordt naar Rotterdam tegen 7/6. Alexandria blijft kalm, een groote boot werd naar Hull gesloten tegen 9/6 per cbft.

Van Noord-Spanje werd bevracht: Van Bilbao naar Rotterdam 5/9 en 6/-, Cardiff twee booten 6/3, Newport 6/9 en Middlesbro 7/-.

Kolen van U.K. Er was veel vraag naar Zuid-Amerika, zoodat bevrachters zelfs gedwongen waren niet minder dan 13/- te betalen van Wales naar Buenos Aires en van de Oostkust 14/6 naar Montevideo en 15/7½ naar Rio de Janeiro. De volgende afsluitingen naar de Middellandsche Zee kwamen tot stand:

Van Zuid-Wales naar Bordeaux 5/9, Lissabon 9/-, Gibraltar 8/9, Marseille 10/-, West-Italië 9/9, Venetië 11/3. Port-Said 11/6, Alexandrië 11/9, Islands 10/-, Rio 13/6, Buenos Aires 13/-, Rosario 13/9 en Montreal of Quebec 7/-.

Van de Oostkust naar Helsingfors 6/-, Stettin 5/11. Antwerpen 3/9, Rouaan 5/-, Bordeaux 6/3, Gibraltar 9/6, Nice 10/6, Civita Vecchia 11/1½, Alexandria 12/3, Australië 31/3, St. Vincent, C.V. 9/9, Santos 15/- en Montevideo 14/6.

Hout van de Oostzee. De houtvrachten naar Continentale en Engelsche havens zijn zeer vast. Booten van 400/700 Stds. werden afgesloten van Midden-Zweden naar Holland tegen cijfers varieerende van f 28 tot f 31.

DE TWENTSCHE BANK N.V.

Amsterdam - Rotterdam - 's-Gravenhage - Almelo - Dordrecht - Enschede - Hengelo -
Oldenzaal - Utrecht - Zaandam - Zwolle

Maandstaat op 31 Mei 1929

DEBET

Aandeelhouders nog te storten 90 pCt. op aandelen B, waarvoor waarborg gedeponéerd	f	526 500,—
Deelneming in de firma B. W. BLIJDENSTEIN & Co., te Londen	"	7.200.000,—
Deelneming in bevriende Bankinstellingen .... f 9.432.718,81 waarvoor in geld gestort	"	7.108.018,81
waarvoor effecten gedeponéerd	f	2.324.700,—
Effecten van Aandeelhouders gedeponéerd bij bevriende instellingen	"	3.000.000,—
ten eigen gebruike	"	34.427.000,—
		<hr/>
	"	39.751.700,—
Kassa, Wissels en Coupons	"	43.445.294,05
Saldo's bij Bankiers	"	23.085.592,21
Daggeldleeningen	"	3.400.000,—
Saldo te leveren en te ontvangen Fondsen	"	14.009.718,25
De Nederlandsche Bank	"	1.990.345,61
Prolongatiën gegeven	"	17.038.125,—
Voorschotten tegen Onderpand of Borgtocht en Saldi Rek.-Crt. f 140.457.340,94		
Af: loopende Promessen	"	9.413.000,—
		<hr/>
	"	131.044.340,94
Voorschotten op Consignatiën	"	1.487.586,61
Gebouwen	"	5.905.627,62
		<hr/>
Totaal	f	295.992.849,10

CREDIT

Kapitaal	f	36.000.000,—
Reservefonds	"	15.000.000,—
Aandeelhouders voor gedeponeerde Effecten als waarborg voor 90 pCt. storting op aandelen B	f	526.500,—
in Leen-Depot	"	39.225.200,—
		<hr/>
	"	39.751.700,—
Zieken- en Pensioenfondsen	"	3.593.629,58
Deposito's	"	73.796.468,29
Prolongatie-Deposito's	"	10.072.200,—
Saldi Rekeningen-Courant	f	84.668.706,—
" " " voor gelden in het Buitenland ..	"	5.074.171,76
		<hr/>
	"	89.742.877,76
Daggeldleeningen	"	2.000.000,—
Te betalen Wissels	"	18.905.270,08
Geaccepteerd door derden	"	5.535.999,54
Diverse Rekeningen	"	1.594.703,85
		<hr/>
Totaal	f	295.992.849,10

Nederlandsche Handel-Maatschappij, N.V.

Amsterdam

Gestort Kapitaal f 80.000.000,— Statutaire Reserve. f 40.000.000,—
AGENTSCHAPPEN TE ROTTERDAM EN 'S-GRAVENHAGE.

Rente voor Deposito's:

DIRECT OPVORDERBAAR . . . . . 2½ pCt. per jaar
12 MAANDEN OPZEGGING . . . . . 4½ pCt. per jaar

Voor ANDERE en VASTE termijnen, zoomede voor groote bedragen rentevergoeding nader overeen te komen.

SAFE-DEPOSIT

Banque de Paris et des Pays-Bas

Kapitaal: Frs. 300.000.000,—
Reserves: Frs. 173.500.000,—

Alle Bankzaken

Parijs - Amsterdam
Brussel — Genève

Aardrijkskundig Woordenboek

der geheele aarde

door CHR. H. VAN AKEN

Prijs in linnen . . . . . f 8.75
„ in halfleer . . . . . f 10.—

Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam

WERKSPoor AMSTERDAM

ROLLEND SPOORWEGMATERIEEL

SCHEEPSSTOOMWERKTUIGEN

SCHEEPSDIESELMOTOREN

IJS- EN KOELMACHINES

SUIKERMACHIËRIËËN

IJZERCONSTRUCTIES

SCHEEPSTURBINES

POLDERGEMALEN

LOCOMOTIEVEN

STOOMKETELS

Vraagt proefnummers
van het

Octrooi- en Merkenblad

aan de Administratie:
Wijnhaven 113, R'dam,
Telefoonnummer 07843

Naamlooze Vennootschap

Wilton's Machinefabriek en Scheepswerf Rotterdam

Scheepsbouw en Machinefabricage. Speciale inrichting
voor reparatiën van elken omvang. Vijf droogdokken
met lichtvermogen tot 46000 ton. ⚙ Dwarshelling.
Drijvende kranen met een lichtvermogen tot 120 ton.

Telefoon: 07301, 07302, 07303
07304, 07305, 07306 Telegramadres: „WILTON” Rotterdam